



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

13.

VI

ANNE KIRSTINE KROGH

OG HENDES SLEGT

Anna Kirstine Krogh og hendes slægt.

ANETAVLE VI.

I N D H O L D.

Slægten fra Ketting og Stevning	s. 1.
Krogh-slægten fra Notmarkskov	s. 20.
Slægten fra Lille Rundemølle i Løjt sogn	s. 27.
Den gamle møllerslægt på Egenmølle	s. 47.
Slægten fra Elstrup	s. 60.
Laurids Clausen i Elstrup	s. 64.

A N E T A V L E VI

1. Anna Kirstine Krogh s. 11, 37
 F. Stevning 8.12.1814, d. Ullerup 27.9.1887. Gift 11.4.1845
 i Egen med Erik Hansen (1816-89), farver i Ullerup (Anetavle V)
- Forældre:
2. Hans Peter Andresen Krogh s. 3, 4, 18
 F. Ketting 1781, dbt. 5.8., d. Egenmølle 19.8.1849. Grdm. i
 Stevning, senere farver ved Egenmølle. Gift Egen 15.10.1803
 med
3. Anne Marie Møller s. 4, 16
 F. Dyndved 1783, dbt. 16.2., d. Egenmølle 7.10.1849.
- Bedsteforældre:
4. Andreas Rasmussen s. 1
 F. Svendborg 1743, d. Stevning 22.12.1817. Smed i Ketting.
 Gift Ketting 2.11.1775 med
5. Anna Jørgensdatter Krogh s. 1, 22
 F. Hundslev 1749, dbt. 23.9., d. Ketting 21.6.1801.
6. Jørgen Frederik Hansen Møller s. 4, 36, 37,
 F. Egenmølle 1741, dbt. 8.1., d. Stevning 25.7.1817. Kådner i 61
 Dyndved. Gift Egen 24.4.1779 med
7. Kirsten Jacobsdatter s. 37, 61
 F. Elstrup 1742, dbt. 2.2., d. Dyndved 1797, begr. 30.4.
- Oldeforældre:
8. - 9. mangler.
10. Jørgen Hansen Krog s. 20, 21
 F. Notmarkskov 1721, dbt. 4.5., d. Hundslev 1773, begr. 12.9.
 Skolemester i Hundslev. Gift 27.11.1748 med
11. Margrethe (Greth) Christens s. 21
 F., d. Hundslev
12. Hans Jessen Møller s. 31, 33, 58
 F. Løjt sogn 8.10.1687, d. Egenmølle 8.1.1759. Møller i Egen-

- mølle. Gift (Egen) ca. 1729 med
13. An Clausdatter s. 33, 53, 58
F. (Egenmølle) ca. 1707, d. ved Egenmølle 1768, begr. 24.4.
14. Jacob Hansen s. 37, 60
F. Elstrup 1717, dbt. 6.6., Kådner bag dammen i Elstrup.
Gift Egen 6.1.1742 med
15. Marie Lauridsdatter s. 37
F. Elstrup 1710, dbt. 2.11., d. Elstrup 1771, begr. 28.4.
- Tip oldeforældre:
16. - 19. mangler.
20. Hans Jørgensen (Krog) s. 20
Notmarkskov, f., d., Gift Notmark 29.3.1717
med
21. Karen Hanses s. 20
22. - 23. mangler.
24. Jes Svennesen s. 29
F., d. ca. 1704 i Lille Rundemølle, fæster møllen
1681, fmtl. da gift med
25. Kiesten (Martensdatter) s. 29
F., d. Hun gift 2.gang med Jep Nissen, Selle-
hoel.
26. Claus Hansen Møller s. 51, 52, 55
F. ca. 1676, d. Egenmølle 1739, begr. 7.6. Møller ved Egen-
mølle. Gift med
27. Dorthe
F. ca. 1677, d. ved Egenmølle 1747, begr. 19.3.
28. Hans Jacobsen s. 60
F., d. Elstrup 1720, begr. 5.5. Gift med
29. Kirsten (Christensdatter ?) s. 60
F. ca. 1680, d. Elstrup 1770, begr. 4.7. Hun gift 2.gang med
Jørgen Nissen 10.11.1720, f. ca. 1686, d. Elstrup 1738, begr.
11.5.

30. Lorentz Clausen s. 64
 F., d. Elstrup 1753, begr. 2.2. Indest i Elstrup.
 Gift med
31. An s. 64
 F. ca. 1681, d. Elstrup 1744, begr. 5.4.
- Tip tip oldeforældre:
32. - 47. mangler.
48. Svenne
 49.
50. Marten Hansen s. 28
 Møller i Lille Rundemølle, fæster møllen 1642, nævnt 1672.
 51.
52. Hans Clausen Møller s. 47, 55
 F., d. ved Egenmølle 1700. Nævnt 1663. Møller i Egen-
 mølle. Gift 1.gang med datter af Jørgen Christensen, foged på
 Østerholm. Gift 2.gang med
53. Mette Møllers s.48
 F., d. Egenmølle 1717, begr. 23.5.
54. - 57. mangler.
58. (Christen Skræder) s. 60
 "indest i eget hus" i Elstrup, nævnt 1694 og 1718. Gift med
59. N.N. s. 60
 F., d. Elstrup 1719, begr. 4.6.
60. - 63. mangler.
- Tip³ oldeforældre:
64. - 99. mangler.
100. Hans Madtzen, (også kaldet Hans Carl ?). Nævnt 1634. s. 27
 Fæster Lille Rundemølle 1615, samme år nævnt i stolestadere-
 gister for Øster Løgum kirke.
101. - 199. mangler.
200. Mads Møller s. 27
 Nævnt 1609.

S L Æ G T E N F R A K E T T I N G O G S T E V N I N G .

I. A N D R E A S R A S M U S S E N (V I - 4) .

Andreas Rasmussen var født ca. 1743. Han døde i Stevning d. 22. dec. 1817.

Ved hans trolovelse d. 9. sept. 1775 i Ketting oplyses, at han er fra Fyn (Langeland overstreget). Ved hans død i Stevning hedder det, at han er født i Svendborg og sammesteds konfirmeret. Det har dog ikke været muligt at påvise dåb og konfirmation i nogen af de to kirker i Svendborg.

Der fødes to sønner i Andreas Rasmussens ægteskab, men ingen af dem er opkaldt efter Andreas Rasmussens fader. (Jørgen er opkaldt efter sin morfar, Hans Peter efter sin morbror). Dette kunne tyde på, at Andreas Rasmussen er født udenfor ægteskab.

Han blev d. 2. nov. 1775 i Ketting viet til Anna Jørgensdatter Krogh fra Hundslev i Notmark sogn, datter af skolemester i Hundslev Jørgen Hansen Krogh og Margrethe Christens.

I øvrigt se afsnittet: "Kroghslægten fra Notmark sogn.

Andreas Rasmussen var smedesvend hos smeden i Ketting. Hjemmet var fattigt. Når moderen skar brød, sagde den lille Hans Peder: "Giv mig det tykkeste!"

Andreas Rasmussen erhvervede 1776 et lille hus - for 52 rdl.⁽²⁾ - i den såkaldte Smedegade i Ketting.

Han døde i Stevning d. 22. dec. 1817 hos sønnen Hans Peter Krogh, der da var gårdmand i Stevning, 74 år gammel.

Hustruen Anna døde i Ketting d. 21. juni 1801 og begravedes d. 24. juni, 51 år gammel.

Børnene fik efternavnet Krogh efter moderens familie.

Børn:

1. M a r i e M a r g r e t h e K r o g h .

Marie Margrethe Krogh blev født i Ketting i 1775 og døbt d. 14. dec.

Faddere: Margrethe Jørgens i Hundslev bar hende, Peder Snedker i Ketting, Christen Jørgensen, Anna Jenses, Marie Christians var faddere.

Hun døde sst. d. 24. marts 1838 og begravedes d. 30. marts.
 Hun blev d. 2. maj 1812 i Ketting viet til Christen Nicolaisen Møller fra Kegnæs, "som tjener her i Byen". Han var født d. 16. aug. 1783 i Vesterby på Kegnæs, søn af Nicolai Møller og Ann Peters. Han døde som indest i Ketting d. 20. nov. 1824, 40 år gammel. Han skal have været snedker.

Efter Marie Margrethes død blev der d. 1. juni 1838 i Augustenborg holdt skifte efter hende ⁽²⁾. Boet var blevet takseret af synsmændene d. 15. i nærværelse af de to døtre, medens sønnen repræsenteredes ved formynderen Hans Peter Krogh, farver i Egenmølle. Faderens hus, der var blevet købt i 1776 for 52 rdl., vurderedes nu til 150 rdl., efter fradrag af omkostninger 30 rdl. cour., indboet vurderedes til 32 rdl. 24 sk. Hele arvesummen til 69 rdl. 24 sk. Passiverne var 80 rdl., der skyldtes til afdødes broder, Hans Peter Krogh, og begravelsesomkostninger 6 rdl. 24 sk.

Selv om der ikke beregnedes retsomkostninger, forelå concours. H. P. Krogh tilbød at overtage boet for at concours kunne undgås. For at børnene - "nicht ganz leer ausgehen solien" - overlader han dem møblerne.

Børn:

- a. Anne Christensen, født d. 8. nov. 1813. Nævnt 1838.
- b. Marie Christine Christensen, født d. 4. febr. 1815.
Død som barn.
- c. Anna Maria Christensen, født d. 31. jan. 1817. Nævnt 1838.
- d. Nicolai Christensen, født d. 4. febr. 1819. Død som barn.
- e. Hans Peter Christensen, født ca 1823, nævnt 1838.
(Ved skiftet efter moderen).

2. J ø r g e n A n d r e s e n K r o g h.
 Jørgen Andresen Krogh blev født i Ketting i 1778 og døbt d. 1. marts. Fadderne var: " Christian Thomsen, ibid. bar ham. Simon Simonsen, Hans Petersen, Christine Peders, Helene Friederichs ib. Faddere".

Jørgen Krogh var sømand. Man havde ikke hørt fra ham siden 1806, da han d. 28. febr. 1852 blev erklæret for død af Augustenborg herredsfogderi.

D. 28. febr. 1852 blev der holdt skifte⁽¹⁾ i Augustenborg. Man efterlod sig 41 rdl. 31½ sk. Omkostningerne beløb sig til 15 rdl. 10 sk. Rest: 26 rdl. 21½ sk. at fordele mellem børn af broderen Hans Peter Krogh, Egenmølle, og børn af søsteren Margrethe Marie Krogh, gift med afd. Christian Nicolaisen, Ketting.

3. C h r i s t i a n P e t e r K r o g h.

Christian Peter Krogh blev født i Ketting i 1780 og døbt d. 23. juli.

Faddere: "Christian Petersen ibid. bar ham, Christian Michelsen, Lorentz Petersen, Anna Maria Lorentzes ibid., Charlotte Hans Daatter af Notmark skov Faddere".

Christian Peter Krogh døde i Ketting samme år 1780 og begravedes d. 20. aug., 10 dage gammel (?).

4. H a n s P e t e r A n d r e s e n K r o g h. (VI - 2).
Hans Peter Andresen Krogh blev født i Ketting i 1781 og døbt d. 5. aug.

Faddere: "Hans Christ. Hansen paa Blæsborg bar ham, Ernst Peders-Pedersen i Ketting, Jørgen Mathiesen, Christina Thomsen, Anne Maria Pedersdaatter ibid. Faddere" .

Død ved Egenmølle d. 19. aug. 1849.

I øvrig v. II.

5. J ø r g e n C l a u s e n.

Jørgen Clausen blev født udenfor ægteskab ("spurius") i 1780.

Han blev døbt i Egen Dom. Rogate. Moderen var Kirsten Jørgensdatter, Jørgen Skomagere datter i Elstrup.

Jørgen Clausen er ikke fundet konfirmeret, gift eller død i Egen sogn.

II. HANS PETER ANDRESEN KROGH. (VI - 2).

Hans Peter Krogh var født i Ketting i 1781 og døde ved Egenmølle d. 19. aug. 1849., d. 24. aug. blev han begravet.

I 1796 - 14½ år gammel - blev han konfirmeret i Ketting.

Det første man iøvrigt hører om ham er, at han havde været lundsoldat og benævnes som sådan, da han 1803 efter at være blevet gift opholder sig ved Egenmølle⁽³⁾. Han nævnes 1807 på en liste over personer ved Egenmølle, der havde givet gaver til Københavns trængende i 1807 (efter bombardementet), han kaldes da indest⁽³⁾.

D. 15. okt. 1803 blev han gift med ANNE MARIE (An-Mari) Møller.

Hun var født i Dyndet, Egen sogn, i 1783 og døbt Dom. septuagesima, som datter af Jørgen Friedrich Møller, men fra ganske lille var hun blevet opdraget hos farbroderen Jes Hansen Møller, møller på Egen vandmølle, og hustru Maren Pedersdatter. Anne Marie skal være kommet til dem som 2-årig. Hun arvede møllerparret, der blev anset for meget rige. I følge Chr. Knudsen⁽⁹⁾ var de så gerrige, at de knap undte sig at spise sig mætte, og de købte nødigt nye klæder. De efterlod sig en større sum penge. Chr. Knudsen nævner, at man talte om 5000 rigsd."hvilket blev anset for overordenlig mange penge". Noget kunne tyde på, at Jes Møller og konen ikke har været helt tilfreds med An-Maris valg af ægtefælle. Jes Møller døde ved Egenmølle 1803, begravet 29. maj. An-Mari og Hans Peter Krogh blev gift d. 15. okt. 1803, og deres første barn blev født d. 22. okt. 1803, en uge efter brylluppet. Man synes at have tænkt længe over det bryllup.

Jes Møller havde efter at have solgt møllen fået bygget et aftægts- hus ved mølledammen. Her har Hans Peter Krogh og An-Mari fml. opholdt sig i den første tid.

1803 forpagtede ægteparret en gård i Stevning af bolsmand Jørgen Bromand. Efter dennes død i 1811 købte Hans Peter Krogh gården.

Hos Hans Peter Krogh og An-Mari i Stevning døde An-Maris plejemoder, møllerkonen, d. 28. sept. 1810. Hun var 5 år i forvejen blevet ramt af et slagtilfælde. Hun blev begravet på Egen kirkegård, 85 år gammel.

Der døde også Hans Peter Kroghs fader, Andreas Rasmussen, d. 22. dec. 1817, 74 år gammel.

Samt An-Maris fader, Jørgen Friedrich Møller, d. 25. juli 1817. "Alderdoms Skrøbelighed lagde ham i Graven".

Ved kontrakt af 27. april 1821⁽⁴⁾ købte Hans Peter Krogh farveriet ved Egenmølle af den daværende ejer, Peter Andreas Lorenzen i Frausing, Stenge sogn ved Århus. Farveriet var bortforpagtet til farver Hans Christian Kirchner.

Købesummen var 6880 rdl. Foruden bygninger og jord nævnes specielt følgende genstande i farveriet: en stor kobberkedel, en mindre kobberkedel, en fin kedel, en presse og 9 presse fjæller, en "kølle". Endvidere af indbo: fire borde, et tebord, en "Slaaklokke", en jernkakkellovn, et lille skab, et stort skab, et stabelsengested, et salttrug, et stort trug, en grynbank.

Hans Peter Krogh påtog sig at betale farver Christian Kirchners gælder i Ketting 4800 rdl., en gæld der var protokolleret på ejendommen d. 5. juli 1815.

1760 rdl. skyldte sælgeren køberen Hans Peter Krogh. Tilbage blev at betale sælgeren 320 rdl.

Farveriet var blevet etableret i 1697, da farveren Johan Henrik købte et stykke jord af mølleren og fik koncession på at drive farveri i Nørborg amt.

Farveriet overtages senere af sønnen, Andreas Johannsen, der døde i 1753. Hans datter, Elisabeth Charlotte, blev 1739 gift med Ratke (Rotger) Lorenzen, søn af rektor i Sønderborg, Peter Lorenzen, og Anne Sofie Hansen (Se Bd. IV. Rotcher (Røtger) Kruse (IV - 82)). Ratke Lorenzen var forpagter af Hartsprung og Rumohrsgård på Als. Han døde ved Egenmølle i 1776.

Farveriet overtoges derefter af sønnen Peter Andreas Lorenzen, der bl.a. var bosat i Frausing.

Hans Peter Krogh måtte, da han ikke havde nogen uddannelse som farver, drive farveriet med farvesvend. Blandt andre Erich Hansen, der blev gift med datteren Anna Kirstine i 1845. (Se Bd. IV. Erich Hansen og hans slægt).

Mellem 1820, da det sidste barn fødes i Stevning, og 1822, da det første barn fødes ved Egenmølle, må Hans Peter Krogh og An-Mari være flyttet til farveriet ved Egenmølle.

Ved kontrakt af 30. dec. 1828 blev gården i Stevning overdraget til sønnen Jes Krogh⁽⁵⁾.

Der skulle udredes en købesum af 1500 rdl. courant eller 2400 rigsbankdaler, som skulle opsiges med et halvt års varsel og forrentes med 4 procent, samt ydes forældrene aftægt:

1. Til bolig opbygge et hus af 7 fag brandmur ved gaden sønden for bolets bygninger. Hvis aftægtsfolkene ikke benytter huset, skal det "staa til fribolig for deres øvrige børn, dersom nogle af dem ere uforsørgede".
2. Et stykke kålgårdsjord ved aftægtshuset på 20 X 10 favne.
3. 7 æbletrær i bolets æblehauge, neml. 2 "Rambauer", 2 "Nonnetæter", 1 Gravenstener, 1 vinsur og 1 "Borsdorfer", som alle står langs med grøften.
4. fri adgang til brønden og afbenyttelse af bagerhus og "Male- og Moststöcke-Redskaberne".
5. fri brødbagning, korntørring og linnedvask, når der bages, tørres og vaskes på bolet, ligesom også fri formaling af kornet.
6. fri brug af heste og vogn, når det er nødvendigt.
7. årlig 3 tdr. rug, 3 tdr. byg, 12 skp. boghvede og 4 skp. kogearter.
8. en fed gris, som skal veje ca 12 lispund, og som leveres mellem mortensdag og jul.
9. 3 af bolets bedste lam plus 6 pund uld, halvdelen til påske og halvdelen til mikkelsdag.
10. 4 pund humle, når der er humle på bolet.
11. 8 lispund halvskaget hør i de første 12 år, derefter 4 lispund.
12. 10 æg hver uge fra påske til mikkelsdag.
13. 20.000 gode tørv.
14. fra påske til mikkelsdag daglig 2 kander, fra mikkelsdag til påske daglig 1 kande nymalket mælk, susidiært 2 læs af bolets bedste hø.
15. 3 "vrimpel" sommersmør, som leveres til mikkelsdag, og 1 "vrimpel" vintersmør, som leveres til påske.
16. kristelig og omhyggelig pleje og opvartning i sygdom og alderdom. Ovennævnte skal leveres enten i Egenmølle eller hvorhen aftægtsfolkene forlanger det .

Der er bevaret et fødselsdagsdigt skrevet til Anne Marie Krogh, da hun fyldte 36 år i 1819, skrevet af lærer P. Friderichsen i Stevning. (Bilag 1).

Ligeledes et såkaldt bindebrev til Hans Peter Krogh fra farbroderen skipper og kromand ved Egenmølle, Jørgen Krogh.⁽⁸⁾ (Bilag 2).

Ifølge folketællingen 1840 boede i farveriet, foruden ægtefællerne Hans Peter Krog, 59 år, og Anne Marie Møller, 57 år, børnene Jørgen Krog, 21 år, ugift, "Lehrbursche", Hans Krog, 16 år og Anne Kirstine Krog, 18 år, to plejebørn: Anne Margrethe Londe, 10 år, og Anne

Marie Bonde, 7 år. Endvidere en farvesvend, Peder Lorentzen, 45 år, og tjenestekarlen Jørgen Wrang, 30 år.

Hans Peter Krogh og Anne Marie skal have opdraget deres børn strengt, der blev ikke talt meget med dem.

Peter Andresen fortæller i sin "Hjemstavns minder"⁽⁷⁾, at der i køkken og spisekammer hos farver Krogh i Egenmølle var opbevaret flere kobber- og messingsager end i et moderne museum. Smukkeste var lysestagerne med bakke til lysesaks og profit, de store suppegryder og kageformerne med løver, fisk og riddere, udhamret i bunden.

Der blev gjort meget ud af haver og abildgårde i Egen. I forhold til, hvad han kendte hjemmefra (Ullerup på Sundeved) var alt meget gammeldags. De gik her i gammeldags dragter med mange smykker. De opvartede solidt, drak megen kaffe, spiste mange vaffelkager og var ovenud forekommende og gæstfri. P. Andresen var, mens han gik i skole i Egen, indlogeret hos Christian Petersen, gift med datter af Hans Peter Krogh, Anne Marie. "Jeg husker en dag, at min ejegode madmoder sagde til sine store voksne døtre: "I fælde vel et i søvn pigge, før I æ færre med å bei". Der gennemførtes en vis husorden i alle forhold. Manden var den regerende i hjemmene, man spurgte ham om forlov i en hver retning, men kvinderne følte sig ikke trykket, børnene var mere under tugt."

Ved Kontrakt af 24. febr. 1849 - kort før sin død - afstod Hans Peter Krogh farveriet til sønnen Jørgen Krogh⁽⁶⁾.

Denne forpligtede sig til at overlade forældrene til aftægtsbolig "de to kamre i det mig overladte til stedet hørende stuehus, som findes på østsiden af den store stue og lover tillige at bespise mine forældre ved mit bord morgen, middag og aften, med andre ord at forsyne dem med spise og drikke fra mit eget bord og at opvarte og pleje dem med særlig omhu og kærlighed såvel i sunde som også i særdeleshed i syge dage".

Skulle forældrene af en eller anden grund drage bort fra stedet, lover sønnen at betale dem 30 rdl. courant eller 48 rigsbankdaler, nemlig 24 rbd. hvert halve år. sålænge en af dem er i live, fra 1. maj og 1. nov. årlig at regne.

Hans Peter Krogh døde ved Egenmølle d. 19. aug. 1849. An-Mari Høller døde samme år d. 7. okt. De skal være døde af tyfus.

Børn:

1. J e s H a n s e n K r o g h.

Jes Hansen Krogh blev født ved Egenmølle d. 22. okt. 1803, døbt i Egen d. 23. okt.

Faddere: Christian Persen, Ann Marie Peers, Asmus Kirchner, Grethe Marie Krogs, Ketting.

Død d. 14. april, begravet d. 24 april 1805, 1½ år gammel.

2. J e s H a n s e n K r o g h.

Jes Hansen Krogh blev født d. 11. maj 1805 ved Egenmølle og døbt d. 15. maj.

Faddere: Christopher K. Rose (bar ham), Jørgen Krog. Kort Clement, Maria Müllers, Sørensen fra Igenmølle.

Jes Krogh døde i Stevning, Svenstrup sogn, d. 4 marts 1883 og blev begravet d. 10. marts.

Jes Krogh blev gift 1. gang d. 28. okt. 1826 i Svenstrup med Anna Bonde. Hun var født i Stevning i 1795 og døbt d. 25. okt., datter af kådner Chresten Bonde og Margrethe Jenses. Hun var husholderske hos Jes Krogh, da han havde overtaget gården.

Anne døde i Stevning d. 20. april 1827.

Jes Krogh blev 2. gang gift d. 23. jan. 1829 med Anne Wrang, der var født i Stevning d. 27. aug. 1804 og døde sst. d. 12. nov. 1872. Hun var datter af bolsmand Jacob Wrang i Stevning og Margrethe Peders.

Børn:

a. Hans Peter Krogh, født d. 25. maj 1831 i Stevning, død sst. 1883.

Gift d. 20. maj 1858 i Svenstrup med Maren Have, født d. 12. aug. 1831 i Stevning, død sst. d. 10. febr. 1875, datter af bolsmand Christen Have og Anne Sophie Jørgensen i Stevning.

b. Jacob Krogh, født d. 2. nov. 1837 i Stevning. Død på Bovrup mark d. 3. jan. 1914.

Gift d. 10. marts 1869 i Svenstrup med Anne Margrethe Christensen, datter af indest Peter Christensen i Stev-

ning og Ellen Sandersen, født d. 5. marts 1844.

c. Jes Krogh, født d. 8. juli 1840 i Stevning. Død sst. 1840.

d. Anne Krogh, født d. 25. sept. 1829 i Stevning. Død d. 15. marts 1890 på Brandsbøl mark.

Gift d. 18. juni 1864 med Chresten Christensen Schmidt, født d. 13. juni 1828 på Brandsbøl mark. Død sst. d. 29. jan. 1905. Søn af Christen Christensen Schmidt og Thyra Dominicussen.

e. Anne Margrethe Krogh, født d. 6. marts 1833 i Stevning. Død på Ullerup mark d. 21. juni 1896.

Gift d. 21. febr. 1861 i Svenstrup med Matthias Wrang, født d. 7. jan. 1833 i Stevning. Død på Ullerup mark d. 27. maj 1906.

Søn: Peter Wrang, Ullerupmark, født d. 5. april 1861.

Gift med Helene Clausen, født d. 2. aug. 1866.

f. Anne Marie Krogh, født d. 16. nov. 1834 i Stevning, død sst. 1835.

g. Anne Marie Krogh, født d. 9. juli 1836 i Stevning, død sst. 1836.

3. M a r i a K r o g h.

Maria Krogh blev født d. 22. maj 1807 ved Egenmølle ("Datter af Landsoldaten Hans Peter Krogh"), døbt d. 26. maj.

Faddere: "Maria Krogh fra Lillemølle holdt hende ("Se."), Heinrich Kirchner, Mad. Rose, Lorenz Kok, An Kirstin Roses."

Død ved Egenmølle d. 25. okt. 1807, begravet d. 29. okt.

4. A n n e K i r s t i n e K r o g h.

Anne Kirstine Krogh blev født i Stevning d. 20. sept. 1819, døbt d. 25. sept.

Faddere: "Se. (bar hende) Anna Margrethe Krog, kromand Jørgen Kroghs hustru i Egenmølle. Bolsmand Hans Christian Høi, Stevning, Kiesten Hans Datter, Ungkarl Jørgen Rasmussen, en søn af Jørgen

Rasmus Jørgensen i Sebbelev og pigen Ellen Peders, en datter af kådner Peder Clausen i Stolbro.

Død i Stevning d. 21. marts 1814, begravet d. 26. marts, 3½ år.

5. M a r i e k r o g h.

Marie Krogh blev født i Stevning d. 28. sept. 1812, døbt 3. okt. Faddere: Møller Detleff Hollønder, Helena, synsmand Christian Rudolfs hustru, ungarl Matthias, en søn af smed Peder Matthiesen, og pigen Kirsten, en datter af bolsmand Hans Christian Høi, samtlige fra Stevning. Død i Egen d. 10. nov. 1889, begravet d. 15. Hun blev d. 22. maj 1830 i Egen gift med ungarl Christen Christensen Bonde, født i Stevning 1794, døbt d. 15. sept. Død i Egen d. 26. maj 1877, begravet d. 2. juni, 77 år gammel.

Søn af bolsmand i Stevning Christen Hansen og Anne Jacobsdatter Bonde.

Børn:

- a. Anne Margrethe Bonde, født i Egen d. 29. maj 1830, død i Elstrup d. 13. okt. 1884, 54 år gl.
Gift d. 14. jan. 1858 med urmager i Elstrup Jens Peter Andersen, født i Elstrup d. 17. juli 1833, død sst. d. 5. maj 1895. Han var søn af træskomand Peter Jensen Andersen og Mette Malene Jørgensen.
Jens Peter Andersen var 2. gang gift med Margrethes søster Marie, se nedenfor.
- b. Hans Peter Bonde, født i Egen d. 5. marts 1835, død sst. i 1909. Bolsmand i Egen.
Gift d. 8. okt. 1863 i Egen med Mette Marie Berg, født d. 9. okt. 1832 i Egen, datter af Hans Jørgensen Berg i Egen.
- c. Anne Marie Bonde, født d. 3. jan. 1833 i Egen.
Gift d. 8. juni 1865 i Egen med Laurids Jørgensen fra fra Stolbro. Bosatte sig i "e Kou" på Søgårdsmark.
- d. Anne Kiestine Bonde, født d. 5. juni 1837 i Egen død sst. d. 11. juni 1837.
- e. Christen Bonde, født d. 30. juni 1838. Død ugift i Egen, epileptiker.
- f. Jørgen Bonde, født d. 5. febr. 1841 i Egen. Død i København. Opterede for Danmark efter 1864 for at undgå tysk

militærtjenseste.

Kusk for kammerherre Krag. Gift, efterlod en søn.

g. Maria Bonde, født d. 28. okt. 1843. Død i Elstrup.
Gift med urmager i Elstrup Jens_Peter Andersen, der første gang var gift med Marias søster Margrethe. (Se ovenfor).

h. Anne Kirstine Bonde, født d. 3. jan. 1846.
Gift med Christen Christensen i Egen.

6. A n n a K i r s t i n e K r o g h. (VI - 1).

Anna Kirstine Krogh blev født i Stevning d. 8. dec. 1814, døbt d. 14. dec.

Faddere: "Holdtes til Daaben af Kromandens Jørgen Kroghs Kone, Anna, Igen Mølle. Mandfadder Hans Peder Krog, Lillemølle, Konefadder Johan Jørgensens Kone i Stevning, Ungkarl Niels Pedersen, Mølle-svend i Stevning og Pige Fadder Augusta Lovisa, Hans Jepsens Datter i Hundslev.

Død i Ullerup d. 27. sept. 1887.

Gift d. 11. april 1845 i Egen med Erich Hansen (V - 1).

I øvrigt se Bd. V. "Erich Hansen og hans slægt".

7. A n n e M a r i e K r o g h.

Anne Marie Krogh blev født i Stevning d. 20. marts 1817, døbt d. 28. marts.

Faddere: Hans Nissen fra Himmark, Anne Marie, Detlef Møllers hustru i Stevning, Jørgen Krogh, søn af Kromand Jørgen Krogh i Egenmølle og Anna Rudolf, datter af Synsmand Christian Rudolf i Stevning.

Død i Egen d. 17. dec. 1901, begravet d. 21. dec. Hun blev d. 26. okt. 1849 i Egen gift med Christian Petersen (Persen), ungarl og bolsmand i Egen. Han var født i Egen d. 30. aug. 1821 og døbt d. 2. sept.

Christian Petersen døde i Egen d. 21. jan. 1892, begravet d. 27. jan., 70 år og 22 dage gammel.

Han var søn af bolsmand Peder Christensen og Kiesten Marie Peders i Egen.

Føromtalte Peder Andresen, der boede hos Christian (Kresten) Peter-

f. Jørgen Bonde, født d. 5. febr. 1841 i Egen. Død i København. Opterede for Danmark efter 1864 for at undgå tysk militærtjeneste.

Kusk for en kammerherre Krag. Gift. Efterlod en søn.

g. Maria Bonde, født d. 28. okt. 1843. Død 1884 i Elstrup. Gift med Jens Andersen, Elstrup. Urmager.

h. Anne Kirstine Bonde, født d. 3. jan. 1846. Gift med smed Christen Christensen i Egen.

6. Anna Kirstine Krogh. (VI - 1).

Anna Kirstine Krogh blev født i Stevning d. 8. dec. 1814, døbt d. 14. dec.

Faddere: "Holdtes til Daaben af Kromandens Jørgen Kroghs Kone, Anna, Igen Mølle. Mandfadder Hans Peder Krog, Lillemølle, Konefadder Johan Jørgensens Kone i Stevning, Ungkarl Niels Pedersen, Mølle-svend i Stevning og Pige Fadder Augusta Lovisa, Hans Jepsens Datter i Hundslev.

Død i Ullerup d. 27. sept. 1887.

Gift d. 11. april 1845 i Egen med Erich Hansen (V. - 1)

I øvrigt se Bd. V. Erich Hansen og hans sløgt.

7. Anne Marie Krogh.

Anne Marie Krogh blev født i Stevning d. 20. marts 1817, døbt d. 28. marts.

Faddere: Hans Nissen fra Himmærk, Anne Marie, Detlef Høllers hustru, Stevning, Jørgen Krogh, søn af kromand Jørgen Krogh i Egenmølle og Anna Rudolf, datter af synsmand Christian Rudolf i Stevning.

Død i Egen d. 17. dec. 1901, begravet d. 21. dec. Hun blev d. 26. okt. 1849 i Egen gift med Christian Petersen (Persen), ungarl og bolsmand i Egen. Han var født i Egen d. 30. aug. 1821 og døbt d. 2. sept.

Christian Petersen døde i Egen d. 21. jan. 1892, begravet d. 27. jan., 70 år. 4 mdn. og 22 dage gammel.

Han var søn af bolsmand Peder Christensen og Kiesten Marie Peders i Egen.

Føromtalte Peder Andresen, der boede hos Christian (Kresten) Peter-

sen (Persen), under sin skolegang i Egen, fortæller:

"Det var en oplevelse for mig hver dag at være i Egen mellem disse venlige mennesker. Jeg husker min skolegang med tak, men især må jeg taknemlig erindre mine værtsfolk, gårdejer Kresten Petersen og hans raske hustru, de tre venlige døtre, hvoraf Kirstine døde som voksen, og Peter, som fik gården⁽⁷⁾."

Børn:

- a. Anne Marie Petersen, født d. 31. juli 1850 i Egen. Død i Dyndved 1928.
· Gift 1887 i Egen med Peter Hansen, født i Dyndved 1857. Gårdmand i Dyndved.
- b. Marie Petersen, født d. 14. okt. 1852 i Egen.
Død ung.
- c. Peder Federsen (Per Persen), født d. 26. jan. 1855 i Egen, død sst.
Gift d. 26. maj 1885 i Egen med Elisabeth Birgitte Jacobsen, født i Sjellerup d. 24. juni 1860, datter af Christen Jacobsen, bolsmand i Sjellerup, og Anne Kirstine Wrang.

8. J ø r g e n K r o g h.

Jørgen Krogh blev født i Stevning d. 1. jan. 1820, døbt d. 30. jan.

Faddere: Peder Friederichsen, skolelærer i Stevning (bar Ham), smed Hans Federsen, Marie Kerstine, afg. møller Jacob Christensens enke, Jacob Federsen, søn af Peder Møller ved Gammelgaard og Dorthea Kerstine, bolsmand Claus Bondes datter, samtlige fra Stevning.

Jørgen Krogh blev d. 26. juli 1850 i Egen gift med Marie Dorthea Jensen, datter af kromand og købmand i Hundslev, Notmark sogn, Frederik Jensen og Christine Maria Beck. Født i Hundslev d. 26. juli 1828.

Jørgen Krogh overtog farveriet ved Egenmølle efter faderen i 1849. Han solgte det 1877 til Steg af Lindeved og overtog svigerfaderens kro med tilhørende købmandshandel i Hundslev. Han gik fallit i 1880, og i 1882 udvandrede han med familien til U.S.A., hvor han bosatte sig i Le Roy, Minnesota. Her døde han omkr. 1910.

Børn:

- a. Anne Marie Krogh, født d. 14. sept. 1851.
Gift i U.S.A. med Hans Rudolf fra Helved.
 - b. Christine Marie Krogh, født d. 15. april 1853 ved Egenmølle.
Gift med kromand Jørgen Lang i Hundsløv.
Udvandret til U.S.A.
 - c. Hans Peter Krogh, født d. 15. aug. 1855 ved Egenmølle.
Død est. d. 5. juli 1856.
 - d. Hans Peter Krogh, født d. 5. dec. 1856 ved Egenmølle.
Udvandret til Minnesota, U.S.A.
 - e. Friderikke Krogh, født d. 18. marts 1859.
Gift 1. gang med Christen Møller fra Helved, U.S.A., død tidligt.
Gift 2. gang med N.N.
 - f. Frederik Krogh., født d. 7. sept. 1862.
Død ugift i U.S.A.
9. C h r i s t i n e E l e o n o r a K r o g h.
Christine Eleonora Krogh blev født d. 5. febr. 1822 ved Egenmølle, døbt d. 2. marts.
Faddere: Laura Marie Ahlmann, Lorenz Christensen, Grett Christensen, Kiestine Krog.
Død i Ullerup d. 8. juli 1905, begravet d. 12. juli.
Gift d. 24. nov. 1848 i Ullerup med ungarl Peter Jensen i Ullerup, søn af sandemand og gårdmand i Ullerup, Jens Jensen, og Marie Sophie, født Petersen. Født i Ullerup d. 25. febr. 1823, døbt 1. marts
Død i Agtrup, Sdr. Bjert sogn, hos datteren Anne Marie Aarøe, d. 9. okt. 1911.
Peter Jensen overtog faderens gård i Ullerup.

Børn:

- a. Marie Sophia Jensen, født i Ullerup d. 22. febr. 1848. Død i Kliplev d. 18. nov. 1924.
Gift i Sottrup d. 8. nov. 1881 med landmand i Fuglsang, Jes Hansen Fechtenborg, født i Fuglsang d. 16. maj 1851, søn af parcellist Andreas Fechtenborg og Marie, født Thomsen fra Sottrup.
Død i Bækken, Rinkefølge sogn, begravet i Kliplev.
- b. Anne Marie Jensen, født i Ullerup d. 20. nov. 1862. Død d. 2. jan. 1949 (formtl. i Alnor), næsten 98 år gammel.
Hun blev d. 16. sept. 1874 i Ullerup gift med Peter Aarøe, født d. 24. marts 1850 i Skovby, Vedsted sogn, søn af indest Laurids Aarøe og Juliane, født Eriksen. Peter Aarøe opterede for Danmark og måtte tage ophold i Agtrup, Sdr. Bjert sogn. Her døde han d. 26. maj 1920.
Agteparret var 1876 - 78 bosat i Ø. Løgum sogn.
- c. Jens Peder Jensen, født d. 20. nov. 1862 i Ullerup. Død d. 9. nov. 1881 i Flensborg. Begravet i Ullerup. Dødsårsag: "Zuckerruhr".

10. H a n s K r o g h.

Hans Krogh blev født ved Egenmølle d. 11. juni 1824, døbt d. 17. juli.

Faddere: Jørgen Krog, Hans Ahlmann, Conrad Christensen, Chresten...
Død i Tørsbøl d. 13. okt. 1890.

Han blev første gang gift i Egen d. 16. okt. 1851 med Anne Marie Jepsen, datter af bolsmand og dyrlage Jep Fred. Jepsen og Hette Jørgensen. Hun var født ca 1826 og døde i Guderup d. 13. aug. 1852.

Gift anden gang d. 31. marts 1853 med Anna Kirstine Jepsen, søster til første hustru, født d. 22. juli 1829 i Guderup. Død i Tørsbøl d. 29. dec. 1925, begravet d. 2. januar 1926, 96 år gammel.

Hans Krogh havde først en gård i Guderup i forpagtning, senere overtog han et bolsparcelsted i Tørsbøl.

Børn:

- a. Anne Marie Krogh, født d. 14. sept. 1851 i Guderup.
Død sst. d. 14. sept. 1851.
- b. Mette Marie Krogh, født d. 5. juli 1852 i Guderup.
Død sst. d. 6. juli 1852.
- c. Anne Marie Krogh, født d. 13. aug. 1853 i Guderup.
Gift 1. gang med møller Hans P. Matzen, Tombøl og
Hokkerup.
Gift 2. gang med Peter Petersen fra Hundslev.
- d. Mette Marie Krogh, født d. 24. april 1858.
Død 1936 på Hokkerup mark.
Gift med Hans Christensen, Rinkeæs.
- e. Anne Christine Krogh, født d. 25. marts 1861 i Gude-
rup.
Gift med Hans Ravn, Tønder, født i Over Jerstald.
- f. Hans Peter Krogh, født d. 7. nov. 1861 i Tørsbøl.
Gift d. 17. maj 1887 med Anne Marie Petersen, født
d. 15. sept. 1861 i Hedemølle ved Hommark, død d. 17.
febr. 1931 i Tørsbøl. Datter af Christian Petersen
og Anne Marie Schmidt i Hedemølle.

11. P e t e r K r o g h.

Peter Krogh blev født d. 11. dec. 1825 ved Egenmølle, døbt d. 18.
dec.

Faddere: Peter Lorenzen, Egenmølle, Hans Ahlman, M. Hjort,
Krogh, B. Kirchner.

Peter Krogh døde ved Egenmølle d. 14. febr. 1826 og blev begra-
vet d. 20. febr., 22 uger gammel.

Bilag 1.

Til

Anne Marie Krogh
paa hendes 36te aarige Fødselsdag
den 11te Februar 1819.

Modtag disse Linier

P. Friderichsen.

Mel. Hvo veed hvor nær p. p.

Februari elvte Dag vi hylde,
os vor Marie skjenkte den
Med Tak vi vore Hjerter fylde
til ham, som boer i Himmelen.
Han Dig Marie skjenkte os,
Du er vort Huld, vort Haab, vor Roes.

Du hædret staar som Dannequinde,
og har blandt dem den første Rang,
derfor med Agt vi os vil minde
om Dig, og hædre Dig med Sang.
O, at af Dannequinder brave
vor Gud, liig Dig, os mangel gav!

Som klog og god Bestyrerinde
udi Dit Huus Du viser Dig,
kun sjældent vi Din Lige finde,
og derfor dobbelt skatte Dig.
Orden vises i din Færd,
stort som Huusmoder er Dit Værd.

Held Ham, som Dig tør kalde Mage,
Han fandt i Dig saa tro en Ven,
Du deler med ham glade Dage,
ved Dig hans Kummer svinder hen.

Ham tifold Held, at han Dig fandt,
at han Dit skjønne Hjerte vandt.

Held dem, som Dig kan nævne Moder:
Du Modernavnet værdigt bær,
Du freder om de elskte Foder,
og dem en kjerlig Pleier er,
paa Dydens Vei Du leder dem.
O, at de i Dit Fjed gaae frem!

Held ogsaa dem Dig skulle lyde,
naar Flid og Troskab er dem kjer.
Med Venlighed vi saa Dig byde,
bebreidende Du skaansom er.
Dit Folk er Mennesker som Du,
det aldrig viger af Din Hu.

Held dem, som trængende Dig bede:
Du ei afslaar den Armes Bøn,
men staar til villig Hjælper rede,
i glad Bevidsthed har Du Løn.
Du lindrer Armod's tunge Kaar,
derfor Du Løn i Himlen faar.

Ved hulde Omgang blide Sommer
Du mangan Glæde skabte mig.
Sig Aand og Hjerte nu forener,
min skjulte Tak at tolke Dig.
Modtag ved Løbens svage Lyd
min Tak for mangan skyldfri Fryd.

Huld Dig lønne Himlens Fader,
han giver, hvad Dig tjenligst er.
Han, som de Fromme ei forlader,
med Velbehag Din Idræt seer.
Han, han, der stedse Alt formaar,
endnu Dig skjenke mange Aar.

Ved kjerlig Mages elskte Side
 Dig lette vorde Livets Fjed,
 Gud gjøre Dine Dage blide,
 ledsage Dig til Gravens Bred,
 og han som hører frommes Bøn,
 Dig skjenke hist Din Idræts Løn.

P. Friederichsen.

Peter Friederichsen, født 1792 i Vestermølle ved Hørborg, var lærervikar i Stevning 1817 - 20, senere lærer sst. 1820 - 28, degn i Havnbjerg 1835 - 67. Død d. 21. nov. 1870 i Lunden.

Bilag 2.

Til

Herr Hans Peter Krogh.
 Færber i Igenmølle.

Fridt)

Helsen foruden Alende.

Saa Pleier gode Venner at sende en anden Efter som det er Savane og Skik paa denne Dag nogle Rim og Digt. Guds naade og venskab og . . . et Ønsker jeg Dig af hierte og Huu lyksalig af Gud og vor Herre som alle vores Lesage mone være, hernæst lader ieg Dig villigen vide, hvor Aar og Dag mone fremskrive. Det første jeg i Naargen stod op/ da førde jeg min Klæder paa min Krop/ saa mone jeg ud af Døren see/ hvor løsting alting lod sig betee/. Og tænkte saa underlig/ Oherre Gud fader i himmerig/ hvad for en Dag monne Den skal være/ for alleting saa løsting cre/ Jeg derfor til min Almanak/ rendende med hast/ fordi sig tiden fremlakkede mig fast/ Da stod Peter med Bogstaver Røde/ den tid jeg saadan fik at see/ Eya hvor vilde ieg lee/ om jeg Hans Peter bunden kunde see/ og tænkte strax et andet Raad/ hvor ieg Hans Peter

bonden kunne faa/, saa binder ieg dig hverken med baand eller
 Past/ som di Philister bandt Samson fast/ ene med en liden tvin-
 de/ som her udi Brevet nok skal findes/ Uden du en fængen vil væ-
 re/ eller Du løser dig med ære/ og naar du dig da løse vel/ da
 ved Du selv vader føre til/ derfor vil jeg dig ei faareskrive/
 hvad du til løsning skal give/ men selv maa du Reselvere/ og saa
 spandere/ Du des mere/

Jeg er og forbliver din Godven/

Jørgen Krogh.

Noter og henvisninger til "Slægten fra Ketting og Stevning".

1. Augustenborgske skifter 28. 2. 1842, Jørgen Krogh Ketting.
L.A.S.
2. Augustenborgske skifter 1838 16/11 . L.A.S.
3. Chr. Knudsens samlinger, Bd. XX og Bd. XV. Det kgl. Bibliotek.
4. Als Nørre- og Egen herreders Kontraktprotokol. Retsbetjent nr.
1687. L.A.S.
5. Als Nørre- og Egen herreders skifteprotokol 1828- 44, s. 3 f.
Retsbetjent nr. 1709. L.A.S.
6. Nørborg amts skyld- og panteprotokol III, fol. 309. Als Nørre-
og Egen herreders bibog XI (1844 - 50), s. 681 f. Retsbetjent
nr. 1670. L.A.S.
7. P. Andresen: Hjemstavns minder fra Sundeved og Als. S. 82, 85
og 95. Kolding 1924.
8. eller måske snarere dennes søn af samme navn.
9. Chr. Knudsens samlinger Bd. XX, s. 160 ff., Kgl. Bibliotek.

K R O G H - S L Æ G T E N F R A N O T M A R K S K O V .

I. HANS JØRGENSEN (KROGH) (VI - 20).

I Notmarkskov boede i begyndelsen af 1700-tallet en familie, der formentlig havde tilnavnet Krogh, selv om Hans Jørgensens datter, Anne Krogh, er den eneste der benævnes med dette navn. Hun døde så sent (1821), at man var kommet op i en tid, hvor præsterne meddelte tilnavne - bortset fra Jørgen Krogh.

Hans Jørgensen (Krogh) blev 2. påskedag (29. marts) 1717 viet til Karen Hansens.

Hvad Hans Jørgensens erhverv har været vides ikke, muligvis har han været sømand, som der senere var en del af blandt efterkommerne.

Børn:

1. J ø r g e n H a n s e n K r o g h . (VI - 10).

Jørgen Hansen Krogh blev født 1721 og døbt Dom. Jubilate (4. maj). (Hans Jørgensens barn af Skouen).

Faddere: Jørgen Thomsen i Nutmark (holdt barnet), Christen Ellholm og Hans Pedersen.

v. II.

2. P e d e r H a n s e n (K r o g h).

Peder Hansen (Krogh) blev født 1723 og døbt søndagen Lætare.

Faddere: Mons Klincker, "susceptor" (holdt barnet), Hans Jacobsen, Jürgen Thomsen og Niss Nisses kone i Nutmark.

3. M a r e n H a n s d a t t e r (K r o g h).

Susc. Her Jürgens Hustru. Faddere: Jürgen Kromand, Hans Christensen og Gerdrut Jürgens af Nutmark.

4. A n n e H a n s d a t t e r K r o g h .

Anne Hansdatter Krogh blev født i 1728 og døbt Dom. Misericordia Dom.

Susc. Anna Christens af Helled. Chresten Ottens Hustru, Katz Andersen.

Anne Krogh blev gift med husmand Christen Hansen, Malmose ved Katryd.

Hun døde af "Alderdoms Skrøbelighed" d. 2. jan. 1821 i en alder af 92 år.

II. JØRGEN HANSEN KROGH (VI - 10).

Jørgen Hansen Krogh blev født 1721 i Notmarkskov^{dbt. 4. mai} og døde 1773 i Hundslev. Han blev begravet d. 14. søndag efter trinitat. Den 27. nov. 1748 blev han i Notmark gift med Greth (Margrethe) Christens.

I 1747 ansøgte en del forældre i Hundslev, om at det måtte blive tilladt at oprette en skole i Hundslev, "vor ihrer kleinen und noch zahrten Jugendt", således at de ikke behøvede at gå den lange vej til degneskolen i Notmark. Hertug Christian August gav tilladelsen, men på den betingelse, at beboerne på egen bekostning sørgede for et skolehus. De kunne selv vælge en lærer og accordere med ham, idet de også selv skulle betale for undervisningen. Læreren skulle eksamineres af stedets præst og eventuelt af provsten og befindes dygtig til at undervise ungdommen. Man måtte ikke befatte sig med forberedelsen til konfirmationen. Denne skulle ske hos degnen i Notmark.

Den 30. juni 1749 gav hertug Christian August tilladelse til, at undervisningen kunne begynde med det følgende år 1750⁽¹⁾.

Skrivelsen er på bagsiden påtegnet "Des Schulmeister Jürgen Hansens Kraags Concession in Hundsleben von 30. Junii 1749".

Forældrene har formentlig allerede, da de ansøgte om tilladelse til oprettelse af en skole i Hundslev udset sig en lærer.

Jørgen Kroghs kvalificationer til at blive "skolemester" kendes ikke. Undertiden var det en styrmand, der havde lagt op, som optrådte som lærer.

Det var dog ikke alle beboere i Hundslev, der var tilfredse med ordningen. Den 20. febr. 1752 sendte den fungerende herredsfoged i Augustenborg et brev med amtsbud Neuprecht til nogle personer i Hundslev, der havde undladt at sende deres børn i skole hos Jørgen Krogh. Det drejede sig om bolsmand Jørgen Bruhn, der havde 2 børn, præsteinderste Jørgen Christensen, der havde 1 barn, og skomagler Christen Græskoppel, der havde 2 børn. De var d. 28. juni 1751 af hofråd Jessen i Sønderborg dømt til at være forpligtige til at sen-

de børnene i skole hos Jørgen Krogh. Der resterede for hvert barn 1 mark i skolepenge for et halvt år. Der skulle endvidere betales 2 rdl. i bøde af hver. De resterende 8 rdl. skulle inden 8 dage betales til Jørgen Krogh. Procesomkostningerne beløb sig til 1 rdl. 40 sk. Hvis de pågældende ikke betalte, havde de "eksekutionen at forvente".⁽³⁾

Også skoleholderen i Notmark voldte Jørgen Krogh besvær. Han klagede over at have mistet børn fra Hundslev, der tidligere havde gået i skole i Notmark. Retugen resolverede, at det skulle forblive ved concessionen af 30. juni 1749. Men Jørgen Krogh måtte ikke drage børn fra Notmark skole til sig. Han måtte nøjes med information af Hundslev-børnene.⁽⁵⁾

Børn:

1. A n n a K r o g h (VI - 5).
 Anna Krogh blev født 1749 i Hundslev og døbt d. 23. sept.
 "Holdtes til Daabs af Jørgen Bruuns Hustru ibid."
 Død i Ketting d. 21. juni 1801.
 Gift d. 2. nov. 1775 i Ketting med Andreas Rasmussen (VI - 4),
 Født i Svendborg (?) 1743, død i Svenstrup d. 22. dec. 1817.
 Smed i Ketting.
 I øvrigt se afsnittet: Slægten fra Ketting og Stevning.

2. H a n s P e t e r(s e n) K r o g h.
 Hans Petersen Krogh blev født i Hundslev 1751 og døbt Dom. 17.
 p. Trin. "Holden til Daabs af Peter Lassen fra Skoven".
 Hans Peter Krogh døde som "aftægtsmand og sømand" ved Lillemølle,
 Notmark sogn d. 24. juli 1829 og begravedes d. 28. juli, 78 år.
 D. 28. okt. 1783 blev han i Notmark gift med Dorte Sophie Chri-
 stens af Lillemølle. Hun var født i Hundslev 1762 og døbt d. 2.
 søndag efter trinitatis. Hun døde i Lillemølle d. 18. nov. 18-
 33, 71 år gammel, som "enke efter kådner og skipper Hans Peder
 Krogh".
 Ved kontrakt af 10. dec. 1787 købte Hans Peter Krogh i Lille-
 mølle Hans Clausens bol i Helved⁽²⁾. Han må senere være flyttet
 tilbage til Lillemølle.
 D. 25. sept. 1824 overdrog Hans Peter Krogh i Lillemølle i nær-
 værelse af sønnen Christian Krogh, Vaabensted på Lolland, og

svigersønnen Lorenz Christensen, Egenmølle, sit fæstekåd til sønnen Jørgen Krogh.

I en mandtalsliste fra 1813⁽⁴⁾ opføres under Hundslev: Hans Peter Krog, kådner. Tilgang: Sønnen Jørgen Krog, styrmand, og i en liste fra 1814 er to af børnene hjemme, nemlig sønnen Jørgen Krog, 26 år, og datteren Lovisa, 21 år.

Børn:

- a. Marie Krogh, født 1784 i Lillemølle, døbt 4. søndag i advent. Død d. 22. juni 1875 sst., 90 år gammel.
Gift d. 28. okt. 1808 i Notmark med ungkarl Hans Clausen, søn af afdød bådsmand Jørgen Clausen i Hundslev. Hans Clausen, der døde som aftægtsmand i Lillemølle, Notmark sogn, d. 22. febr. 1864, 85½ år gammel, kaldes ved konen Maries død for "søfarende".
- b. Lovisa Krogh, født 1787 i Lillemølle, døbt Dom. quasi - modogen.
Hun blev d. 19. okt. 1821 i Notmark gift med ungkarl og møllesvend Laurids Christensen, født d. 6. febr. 1796 i Rugløkken ved Nørborg, søn af afdød bødker Hans Christensen, parcellist i Rugløkken og Charlotte Lauridsdatter.
- c. Jørgen Krogh, født 1789 i Helled, døbt d. 23. sept. Død d. 21. okt. 1864 som "aftægtsmand" i Lillemølle. Gift i Notmark d. 5. nov. 1824 med Maria Christine Thomsen, født 1799 i Elstrup. Døbt Dom. 1. p. Epiphani. i Egen, datter af indest Thomas Mathiesen i Elstrup og Cathrine Thomses.
Jørgen Krogh var 1813 styrmand. 1812 - 14 var han lærer i Elstrup.
Da han bliver gift i 1824 betegnes han som sømand. Han overtog fadrens fæstekåd i 1824.
- d. Dorothea Sophia Krogh, født d. 6. maj 1793 i Helled. Død d. 22. juli 1794 ved Lillemølle, 1 år gammel.

e. Christian Krogh, født d. 12. febr. 1797 i Lillemølle. Han var seminarist på pastor P. Cützen Boysens seminar i Vesterborg på Lolland. Han blev dimitteret 1817 med 1. karakter (udmærket duelig). Christian (Chresten) Krogh var gift med Ellen Kirstine Christensen, født 1787 i Nakskov, døbt d. 2. febr., datter af skrædder Peder Christensen og Karen Thomasdatter. Christian Krogh fik 28. dec. 1819 kollats af bispen som skolelærer og kirkesanger i Våbensted på Lolland. Her døde han d. 18. okt. 1865. Hustruen døde d. 22. april 1860, ligeledes i Våbensted.

f. Maria Krogh, født 1784, døbt 4. søndag i advent. Død i Lillemølle d. 22. jan. 1875, 90 år gammel. Hun blev d. 28. okt. 1808 i Hotmark gift med ungarl Hans Clausen, søn af bolsmand Jørgen Clausen i Hundslev. Død i Lillemølle d. 22. febr. 1864, 85½ år gammel.

3. J ø r g e n K r o g h.

Jørgen Krogh blev født i Hundslev i 1754, døbt 4. søndag efter helligtrekonger.

Død ved Egenmølle d. 13. maj 1826.

Gift 1. gang d. 5. jan. 1787 i Egen med Anne Cathrine Nielsen, datter af kromand ved Egenmølle, Niels Nielsen.

Anne Cathrine døde d. 6. aug. 1808 efterladende 6 børn.

Gift 2. gang d. 26. jan. 1810 i Egen med Cathrine Margrethe Møller fra Dyndet, datter af bolsmand Nicolay Adolf Møller. Cathrine Margrethe døde ved Egenmølle d. 25. jan. 1811.

Gift 3. gang d. 13. marts 1813 i Egen med Anna Hanses fra Sønderborg, "tjenende flere Aar paa Augustenborg". Anna døde ved Egenmølle d. 9. maj 1849, 74 år gammel, efterladende 2 egne og 4 stedbørn.

Jørgen Krogh var skipper og blev frmtl. ved med at sejle de første år, han var gift. Senere var han kromand i kroen ved Egenmølle.

Børn:

- a. Kierstina Lovisa Krogh, født 1788, døbt onsdagen efter Dom. Quasimodogen.
 - b. Anne Kiestine Krogh, født 1790, døbt onsdagen efter Dom. Judica.
 - c. Jürgen Nicolai Krogh, født 1792, døbt onsdagen efter Dom. 25. p. Trin.
 - d. Lovise Krogh, født 1795 ved Egenmølle, døbt Dom. Quinquagesima.
Død sst. d. 17. marts 1843. Ugift.
 - e. Hans Christian Krogh, født 1799, døbt d. 24. juli.
Død ved Egenmølle d. 24. marts 1865.
Han overtog kroen efter faderen og efterfulgtes af sin søn Jørgen krogh.
Han var gift med Anna Maria Hansen, født ca. 1804. (6)
 - f. Hinrich Krogh, født d. 26. sept. 1803 ved Egenmølle.
 - g. Nicolay Nielsen Krogh, født ved Egenmølle d. 23. jan. 1817.
Gift i Egen d. 17. okt. 1850 med Ellen Berg, født ca. 1830, datter af kådner i Egen, Hans Berg.
Nicolay Krogh var snedker i Egen.
4. C h r i s t e n k r o g h.
Christen Krogh blev født 1756 i Hundslev og døbt d. 21. søndag efter trinitat.. Død 1756, begravet 3. juledag.
 5. C a t h r i n e M a r i e K r o g h.
Cathrine Marie Krogh blev født i 1757 i Hundslev og døbt d. 3. søndag i advent.
 6. J o h a n K r o g h.
Johan Krogh blev født i Hundslev i 1761 og døbt d. 21. juli.

Den 9. søndag efter trinitatis 1751 begravedes Jørgen Kroghs barn af Hundslev - forntl. Johan.

7. M e t t e K r o g h.

Mette Krogh blev født 1762 i Hundslev og døbt d. 21. juli.

Gift med Rasmus Jørgensen, Helled og Boksmosdam.

Ægteparret synes ikke viet eller døde i Notmark sogn.

Børn:

a. Jørgen (Rasmussen), født 1790 i Helled, døbt d. 26. ..

Faddere: Hans P. Krogh i Katryd (holdt ham).

Paul Jørgensen og Christen Danielsen i Helled.

b. Anna Maria (Rasmusdatter), født 1795, døbt d. 20. dec.

Faddere: Marie, Hans Francks Hustru af Sebølev, som holdt barnet, Hans Franck og Ellen, Jens Nielsens Hustru fra Bokmosdam.

Noter og henvisninger til "Krogh - slægten fra Notmark sogn".

1. Overinspektoratet for de Augustenborgske Godser. nr. 14. Specielle skolesager VI. Notmark, Helled, Hundslev, Lebøl. Augustenborg godsarkiv nr. 127. L.A.S.
2. Kontraktprotokol for Egen herred. Retsbetjent nr. 1684. L.A.S.
3. Augustenborg og Rumohrsgård. Retsprotokol 1752 - 1787. Retsbetjent nr. 1485 a. L.A.S.
4. Mandtalslister. Notmark Præstearkiv. H 2 . L.A.S.
5. De augustenborgske godser nr. 59. Dekreten und Excutionszett. 1 Protocoll 1743 - 1753. L.A.S.
6. Anne Marie Krogh døde ved Egenmølle d. 12. maj 1884, 80 år gammel. Hun efterlod 2 sønner og 2 døtre.

S L Æ G T E N F R A L I L L E R U N D E M Ø L L E I
L Ø J T S O G N.

Den lille Rundemølle, i nyere tid mest kaldt Lillemølle, nævnes første gang i Slesvig-bispens jordebog (Liber censualis) fra 14-36⁽¹⁾. Det hedder her, at bispem ved Nørby havde (olim) 3 gårde med en lille mølle (molendino) i sin særmark ved Selihole (Sellehol) i Løjt sogn.

I Haderslev amts jordebog 1604/05 ⁽²⁾ nævnes "Runde møll" med en afgift på 6 ørtug rug.

Den opføres i regnskabet blandt det gods, kongen havde erhvervet fra hertug Hans d. y., der ved arvedelingen efter hertug Hans d. æ. havde fået møllen og en del gårde i Genner og Stollig og gården Fladsten. Disse gårde udgjorde senere "møllegæsterne" til Lille Rundemølle og var lagt til Haderslev amt, som kongen i forvejen havde. I Aabenraa amts jordebog 1609⁽³⁾ hedder det under "Nørby vnd Sileholl Kon. Maytt diener": Matz Müller heft 1 Thofft bei dem Huse.

I. MADS MØLLER (VI - 200).

Mads Møller er altså den først kendte af denne slægt. Han er formentlig død før 1615. Nævnt 1609 (Jfr. ovenfor).

Søn:

II. HANS MADSEN (VI - 100).

Hans Madsen fæstede møllen ifølge Haderslev amts regnskaber 1615-16. Der hørte en "liden toft" til møllen. Han gav 20 daler i indfæstning⁽⁴⁾.

Møllen nævnes i amtsregnskaberne 1621/22 med de samme 6 ørtug rug som afgift⁽⁵⁾. Men i jordebogen for 1629⁽⁶⁾ hedder det om møllen: "er ødet. Rundmøll fri thill hand kand giffue nogit." Møllen må være bleven ødelagt i krigstiden 1627 - 29 (Wallensteinkrigen). 1630 er møllen stadig øde og fri for mølleskyld, indtil den er genopbygget.⁽⁷⁾

I jordebogen 1632/33⁽⁸⁾ anføres: "Rundemølle 6 ørtug rug, dertil 11 ørtug mel fra Østergaardsmølle".

1. maj 1634 bekræfter Hans Møller "udi Rund Møll", at Claus Skriver

havde refunderet ham en del udgifter, han havde haft ved møllens vedligeholdelse. 4 tømmerkarle havde arbejdet på hjulet og på silen i dammen, 21 mark, endvidere havde 2 savekarle arbejdet i 4 dage til 12 skilling pr. dag, i alt 6 mark. Der var forbrugt jern til 7 mark ⁽¹⁵⁾. (Bilag 1).

Pastor Kier oplyser i Oesterlygum Sogn Kort fortalt, 2. bd. ⁽⁹⁾, at der har foreligget et stolestaderegister for Øster Løgum kirke fra 1615. Her er det bemærkelsesværdigt, at et stude er tilskrevet Hans Carl, møller i Rundemølle, selvom møllen i pastor Kiers tid hørte til Løjt sogn. Pastor Kier mener, at Lille Rundemølle tidligere har ligget i Kallesdal, hvorfra tilløbet til Store Rundemølles dam kommer. Hans Madsen Møller har muligvis haft tilnavnet Carl. Hans Madsen er forml. død ca. 1642.

(28)
søn:

III. MARTEN HANSEN (VI - 50).

Marten Hansen fæstede møllen ifølge amtsregnskabt 1642/43 og gav 5 daler i indfæstning. ⁽¹⁰⁾

I 1648 forordnede kgl. Mayt. "nådigst", at møllerne i Haderslev amt selv kunne beholde en del af deres mølleskyld mod selv at vedligeholde møllerne ⁽¹¹⁾.

I krigstiden 1657 - 59 synes Lille Rundemølle ikke at have taget større skade, idet den for året 1660 bidrager med 2 skæpper rug og 5 skæpper byg. ⁽¹²⁾

1664/65, 1665/66 og 1667/68 ⁽¹³⁾ betales 12 rdl. af møllen.

I jordebogen for 1672 ⁽¹⁴⁾ er den ansat til en afgift af 6 ørtug rug og 2 ørtug mel.

Som dens møllegæster anføres: Fladsten 1 gård, Stolliggård 2 gårde, 1 landbol, Nørby 2 gårde, Gjenner 7 gårde og 5 landbol.

Forholdet mellem møllerne på den Store og den Lille kundemølle var ikke altid det bedste. Når mølleren på Store kundemølle lod vandet i sin mølledam stige for meget, løb det ind under hjulet på Lille Rundemølle, der lå tæt op ad den stores mølledam. Med det resultat, at den lille mølles hjul gik i stå. I 1656 bestemte de to amtmænd i henholdsvis Haderslev og Aabenraa amt, at vandet i den stores mølledam kun måtte stemmes op til et mærke, man havde man havde sat på en pæl i den stores dam. En efterkommer af Marten

Hansen , Jes Jessen, klagede i 1732 over samme forhold. Mølleren på Store Rundemølle, Jes Eschelsen, fik atter tilhold om ikke at stemme vandet op til gene for den lille mølle.⁽²⁵⁾
Marten Hansen er frmtl. død ca 1681.

Datter:

1. K i e s t e n M a r t e n s d a t t e r. (VI - 25).

III. J E S S V E N N E S E N. (VI - 24).

Den næste møller på Lille Rundemølle var Jes Svennesen, der frmtl. har giftet sig med forgængerens datter, Kiesten (Jvf. at førstfødte søn har navnet Marten).

Jes Svennesen fæstede 1681⁽¹⁶⁾. Hans slægt kendes ikke, men muligvis var mølleren på Bolderslev mølle (en stubmølle - "bokmølle"), Nis Svennesen, en broder til Jes Svennesen. 1672 fæstede Nis Møller i Bolderslev sin broder Hans Svennesens øde gård⁽²⁶⁾. Møllen i Bolderslev, der var øde endnu 1685/86, var en kgl. mølle ligesom den Lille Rundemølle, og under Haderslev amt.

I 1691 bestemtes, at de 9 kgl. møller i Haderslev amt kunne overgå til arvefæste. Betingelsen var, at møllerne selv skulle vedligeholde møllerne og erlægge en vis "recognition" til amtsstuen, når møllen ved dødsfald overgik til efterfølgeren. I den anledning blev der i 1691 foretaget en besigtigelse af møllen og dens tilstand. Den foretoges af husfoged Friedrich Clüver sammen med 6 mænd, deriblandt en tømrer (Bilag 2 og 3). Den erklæring, de afgav svarer ganske nøje til en tilsvarende fra 12. sept. 1704 efter Jes Svennesens død (Bilag 4). Den sidste er frmtl. en afskrift af den første. Møllen befandt sig at være i en slet tilstand.

I 1694 ønskede Jes Svennesen at overtage en ødegård i Nørby og sendte i den anledning et brev til amtmanden i Haderslev:⁽¹⁷⁾

Höybaarne Greffue Naadige her Amtmann.

Saa som Jep Lauritzen udj Nörby for 8te Aars tidt er komet fra sin 1/2 gaard formedelst sine Huuse falt nedder, og hand for stor Armod Skyld ey kunde formaae dend igien at opbygge, mens

forlade, nu hafuer dend standen ödue siden for^{ne} tidt, og ingen er sig fremkommen den at ville paa tage, Nu er jeg til sinds samme at paatage, om jeg Ellers kand erlange 4re Aars Frihed udj ordinarij et Extraordinaris, og dend for 1/2 afslag udj Contribution og Reedskyld, thi grunden er meget ringe i sig sielf. Er derfor till Eders Höygreffl. Excell, min underdanige ansögning, om for^{ne} 1/2 gaard med ofuenbemelte Frihed og afslag, mig naadigst maa Erindres, Jeg anloffuer efter Frihed aarligen til rette Tid baade udi Ambstue, saavel udj paabudne Contributioner at afdrage og betalle, formoder herpaa Naadige Resulotion.

Eders Höygreffl. Excell.

underd. Tiener

d. 28. Febr. 1694

Jes Suensen udi Rond Mölle.

Jes Svennesen betalte ifølge amsregnskabet 1696 3 rdl. "i feste" af gården i Nørby.⁽¹⁸⁾

Jes Svennesen døde ca. 1705. Den ældste søn, Marten Jessen, overtog gården i Nørby og ønskede åbenbart ikke at overtage møllen. Jes Svennesens enke, Kiersten, giftede sig med manden på nabogården Sellehol.

Ved kontrakt af 24. maj 1708, sluttet i Bolderslev, overlod Marten Jessen møllen til sin stiftfader Jep Nissen. I kontrakten bestemtes, at det ikke var Jep Nissens arvinger, der skulle overtage møllen efter dennes død, men Marten Jessen og hans brødre skulle være arvinger til møllen⁽¹⁹⁾.

Jep Nissen af Sellehoel fæstede 1708 "Ronde Hølle, som Marten Jessen haffuer opladt hannem med Hans Moder, gifuer Kongl. May. Feste 4 Rdl."⁽²⁷⁾

Børn:

1. M a r t e n J e s s e n .

Marten Jessen fæstede 1709 sin fader Jes Schwennesens halvgård i Nørby og betalte 2 rdl. i indfæstning⁽²⁰⁾.

1722 havde Marten Jessen og Svenne Nissen været i slagsmål, "men ey giort til Endelighed, huem var Brødføllig, giver Kongl. Brøder 1 Rdl." Marten var gift med Ann, født ca 1688, død 1771. I undersøgelseskommissionen for Haderslev amt 1706 - 15 er der givet en beskrivelse af gården (Bilag 5).

Søn:

- a. Jes Martensen. Ifølge Haderslev amts bøderregister for Rise- og Sdr. Rangstrup herreder 1734⁽²¹⁾ havde Jes Martensen i Nørby besøvet Mette Povls i Løjt Kirkeby "i hendes mands Paul Fynboes fraværelse, som af Tyrken var obbragt til Algier, bør for saadan grove Forseelse give 4 Rdl." "Wegen notorischen Unvermögens ist der Stuprator Vater Marten Jessen dafür Bürger". (29)

2. H a n s J e s s e n M ø l l e r (VI - 12).

Hans Jessen Møller blev født d. 8. okt. 1687 og døde på Egenmølle d. 8. jan. 1759.

Gift ca. 1729 med An Clausdatter (VI - 13), Egen vandmølle.

I øvrigt v. IV.

3. M e t t e J e s d a t t e r.

Mette Jesdatter blev født ca. 1691 og døde i Hoptrup d. 24. okt. 1768, 77 år gammel.

Hun var gift med Nis Nissen fra Dybvighoved.

Børn:

- a. Maren Nisdattedatter, død 1759. Gift med Jens Jespersen, født 1727, død 1787, søn af styrmand Jesper Jensen Riber og Kjesten, Løjt Kirkeby. Jens Jespersen var 2. gang gift med Anna, datter af Jes Pedersen Iversen og Ellen i Bodum. Anna var født ca 1737 og døde 1822.
- b. Kjesten Nisdatter. Gift 1748 med Thomas Nissen, Hoptrup.
- c. Mette Nisdatter. Gift med Christian Jørgensen i Aabenraa.
- d. Boel Nisdatter, Gift 1749 med Jes Pedersen Krag, Hoptrup.
4. K i e s t e n J e s d a t t e r.
- Kiesten Jesdatter var født ca. 1697 og døde i Ustrup d. 26. dec.

1731.

Gift d. 26. okt. 1729 i Vedsted med gårdm. Cornelius Hansen Juhler (Hiuler), der var født 1703 i Ustrup og døde i Vonsbæk d. 22. nov. 1772, 69 år og 10 mdn. gammel. Han var søn af gårdm. i Ustrup Hans Nissen Hiuler og Boel.

Cornelius Hansen Juhler havde først en gård i Ustrup, senere overtog han frigården Kragelund i Vonsbæk sogn.

Cornelius Hansen Juhler giftede sig 2. gang i Vedsted d. 15. okt. 1733 med Karen Pedersdatter af Bosgaard i Løjt sogn. Hun døde ca. 1769.

Børn:

- a. Hans Juul, født d. 2. juli 1731 i Ustrup. Død på Kragelund, Vonsbæk sogn, d. 4. marts 1782.
Gift d. 29. okt. 1762 i Vonsbæk med Maren Geertsdatter fra Soed, Malk sogn, født der ca. , død Kragelund d. 5. maj 1814. Hun var datter af gårdm. i Soed Geerd Pedersen og Karen.
- b. - e. I Cornelius Hansen Juhlers andet ægteskab fødtes 4 børn.

5. J e s J e s s e n M ø l l e r .

Jes Jessen Møller var født ca. 1703 og døde i Barsmark d. 24. juli 1781.

Han var gift med Maren Jespersdatter, datter af Jesper Lauesen, Stolliggård

1742 forpagtede Jes Jessen Lille Rundemølle af broderen Marten Jessen. 1761 forpagtede Jørgen Madsen, Flødsten, møllen for det højeste bud. 1762 anklagede Jes Jessen Jørgen Madsen for aftalebrud. Det var aftalt, at Jes Jessen vedblivende skulle drive møllen, Jørgen Madsen skulle kun være forpagter af navn. (16) Jes Jessen synes at have måttet opgive møllen, nogle år boede han i Aabenraa, hvorfra han drog med sin kone til Barsmark.

Børn:

- a. Ellen Jesdatter, gift med Andreas Hansen Smed i Barsmark.
- b. Kirsten Jesdatter, gift 1. gang med Jørgen Bondesen af Kolstrup. Gift 2. gang med Hans Hansen Bomskov, Rise Hjarup.
- c. Jes Jessen Møller, "boendes paa Rholfs - Mølle hos Konge Aaen". (Kbg.)
Gift med Mette Pedersdatter Risby.

IV. HANS JESSEN MØLLER. (VI - 12).

Hans Jessen Møller var født d. 8. okt. 1687 i Løjt sogn og døde på Egen vandmølle d. 8. jan. 1759, begravet 2. søndag efter heligtrekonger.

Han blev ca. 1729 gift med AN CLAUDATTER (VI - 13). Hun var født ca. 1707 på Egen vandmølle og døde sst. i 1768, begravet d. 24. april, 61 år gammel.

Hun var datter af møller på Egen vandmølle, Claus Hansen Møller, død 1739, og Dorthe, død 1747.

I øvrigt se afsnittet: "Den gamle møllerslægt på Egen mølle".

Hans Jessen Møller overtog møllen efter svigefaderen, der havde arvefæste, og efter kontrakt fra 1730 skulle der betales 60 rdl. årlig i "møllepension". Kontrakten var sluttet i hustruens, Annas, navn, idet hun var arveberettiget til møllen⁽²²⁾.

Den 6. marts 1758 gjorde Hans Jessen Møller i sin hustrus og børns nærværelse en "rigtig udsigelse", om hvorledes der skulle forholdes efter hans dødelige afgang. Man blev forligt med hverandre som følger:

For det første beholder faderen, Hans Møller, så længe han lever eller har lyst til det, hus, gård, ager og eng.

Takseret blev:

En hest og en hoppe til 30 rigsd.

Fire køer 30 -

To svin 8 mark

To beslagne vogne 20 mark.

En plov to harver 3 mark.

4 får 6 mark.

En kobberkedel, vejer 17 pund, et saltkar 6 rdl.

En brændevinskedel og tilbehør 20 -

Summa 120 rdl.

Disse 120 rdl. blev delt mellem moderen og de 4 sønner, Jes Hansen, Hans Hansen, Jørgen Friederich Hansen og Christian Hansen, der hver fik 20 rdl i alt 80 rdl.

Når faderen Hans Jessen ved døden afgår, skal den ældste søn, Jes Hansen, have hus og mølle, ager og eng, tilligemed alle boskaber, der findes inden og uden dørre, og som ikke er takseret, da han aldrig har fået nogen løn. Undtagen er de boskaber, som faderen selv deler mellem moder og børn.

Hvad de to døtre angår, da vil faderen give dem efter egen vilje, hvormed de også var tilfredse.

Hvis hustruen skulle overleve sin mand, så skal hun have de to vestre fag i huset, som sønnen Jes skal lade forsvarligt gøre i stand. Hun skal have så megen kål, som hun selv vil, og et æbletræ, udpeget af hende selv. Endvidere årlig 8 skæpper rugmel, der skal bages efter fornødenhed, 3 skæpper byggryn, 1 skæppe taddergryn, 4 skæpper malt, 16 pund smør, 8 pund fedt, 3 pund flæsk, 2 pund humle, 1 pund hør, 2 pund uld, 3 løs brændsel, 2 kander sødmælk hver uge.

De 40 rdl., som moderen får, bliver stående i sterveboet, og hun nyder årlig heraf 3 rdl.

Antageren skal lade hende christeligt begrave efter hendes død. Endelig udlover Jes Hansen for sig og sine arvinger til sin ældste søster, i fald hun skulle trænge til det, det samme husværelse, som moderen har haft uden nogen betaling i hendes livstid. Han skal lade hende hæderligt begrave, til gengæld skal han have, hvad der findes efter hendes død. ⁽²³⁾

Børn:

1. K i e s t e n H a n s d a t t e r M ø l l e r .
Kiesten Hansdatter Møller blev født ca. 1730 og døde i 1789, begravet nytårsdag 1790, 59 år og 9 måneder gammel. Ugift.

2. Jes Hansen Møller.

Jes Hansen Møller blev født ca 1731 og døde ved Egenmølle i 1803, begravet d. 29. maj.

Han blev lørdag efter 20. søndag efter trinitatis 1757 gift med Maren Pedersdatter fra Egen. Hun var født i Egen ca 1725, forml. datter af skipper Peder Møller, Egen. Hun døde i Stevning d. 3. okt. 1810 hos plejedatteren, Jes Møllers broderdatter, Anne Marie Møller (VI - 3), gift med Hans Peter Krogh (VI - 2), der da havde en gård i Stevning.

Jes Møller og konen flyttede, efter at de havde solgt møllen i 1791, ind i et aftægttægtshus ved mølledammen, som de betingede sig, da de solgte møllen, at køberen skulle lade opføre.

Ægteparret havde ingen børn.

Ved kontrakt af 26. okt. 1791 solgte Jes Hansen Møller Egen mølle til Christopher Knudsen Rose fra Nørborg. Salgsprisen var 4000 rigsdaler og omfattede mølle med bygninger, to frugthaver, en kålgård og en humlegård, dernæst 3 stolestader i Egen kirke, 4 koplør og en eng, med det træ- og buskværk, der fandtes på dem.

Køberen skal lade opføre et aftægtshus og lade sælgeren og hans hustru bo der gratis, så længe de lever. Disse skal endvidere have to små løkker, 10 store læs tørv årlig, brugen af 2 æbletrær og et lille pæretræ, samt brug af de to stolestader i kirken, som de selv vælger, ligeledes frit fiskeri i mølledammen.

Så længe sælgeren og hans hustru lever, skal de have et læs elle og et læs asketræsaffald, samt det nødvendige grenværk til hegn om deres løkker.

Det skal endvidere tillades dem ved indtrædende sygdoms- og svaghedstilfælde at tage lejere til sig i aftægtshuset. Disse lejere skal have lov til at blive boende et år i huset efter de gæmtes død mod at betale 20 rdl. i leje og at kunne gøre brug af have og de to løkker i denne tid.⁽²⁴⁾

3. H. N. datter, født ca. 1732, død 1740, begravet søndag en septuagesima.

4. An Margrethe.

An Margrethe blev født ca. 1733 og døde 1783 ved Egenmølle, begravet d. 19. juni, 50 år gammel.

5. J e s H a n s e n M ø l l e r.
Jes Hansen Møller blev født 1734 og døbt Dom. 7. p. trin.
6. H a n s H a n s e n M ø l l e r.
Hans Hansen Møller begravedes Store Fededag 1736.
7. N . N .
Dom. Lætare 1740 begravedes Hans Jessen Møllers spæde barn.
8. M e t t e H a n s d a t t e r M ø l l e r.
Nette Hansdatter Møller blev født 1739 og døbt Dom. 7. post trinitatis.
9. J ü r g e n F r i e d r i c h H a n s e n M ø l l e r.
(VI - 6).
Jürgen Friedrich Hansen Møller blev født 1741 på Egenmølle og døbt helligtrekongersdag. Han døde i Svenstrup hos datteren Anne Marie d. 25. jan. 1817.
I øvrigt v. VI.
10. søn, født ca 1744, Død 6 år gammel 1750, begravet 17. søndag efter trinitatis.
11. M a t t h i a s H a n s e n M ø l l e r.
Matthias Hansen Møller, født 1745, døbt søndagen septuagesima.
"Jørgen Jacobsen Wrang holdt ham".
12. C h r i s t i a n H a n s e n M ø l l e r.
Christian Hansen Møller blev født 1747 og døbt 3. påskedag.
Han døde ved Egenmølle 1784 og begravedes Mariæbebudelsesdag, 37 år gammel. Ugift.
13. H a n s H a n s e n M ø l l e r.
Hans Hansen Møller er nævnt ved faderens "udsige" d. 6. marts 1758.

VI. JØRGEN FRIEDRICH HANSEN MØLLER. (VI - 6).

Jørgen Friedrich Hansen Møller blev født på Egenmølle i 1741 og døbt d. 8. jan.

Han døde hos datteren Anne Marie (VI - 3), gift Krogh, i Stevning, Svenstrup sogn, d. 25. juli 1817, 76 år gammel. "Alderdoms Skrøbelighed lagde ham i Graven" (Kbg.)

Han blev d. 24 april 1779 i Egen gift med Kirsten Jacobsdatter (VI - 7), født i Elstrup, Egen sogn, 1742, døbt d. 2. febr., død i Dyndved, Egen sogn, 1797, begravet d. 30. april.

Hun var datter af kådner i Elstrup, Jacob Hansen (VI - 14) og Marie Lauridsdatter (VI - 15).

I øvrigt se afsnittet: "Slægten i Elstrup".

Jørgen Friederich Hansen Møller havde et kådnersted i Dyndved. Han havde overtaget det efter Peder Christensen Suder, der døde i 1779, begravet 2. juledag, 74 år gammel, og hustru Mar An, der døde i 1780 og begravedes søndagen sexagesima, 75 år gammel.

Kådnerstedet hørte under Østerholms len, Nørborg amt.

I Jørgen Friederich Møllers og Kirsten Jacobsdatters ægteskab fødtes kun et barn:

1. Anne Marie (An - Mari) Møller. (VI - 3)
Anne Marie Møller blev født 1783 i Dyndved og døbt 16. febr.
Hun blev 15. okt. 1803 i Egen gift med Hans Peter Krogh (VI - 2)
I øvrigt se afsnittet: "Slægten fra Ketting og Stevning".

Bilag 1.

Hans Madsen Møller (VI - 100).

Haderslev Amts Regnskab 1633 - 34. S-film 2624. R.A.

Kiendis Jegh Hans Møller vdi Rund Mølle, Och hermed vitterlig giøre,
Att Claus Schriffuer haffuer viederlangett och bethalt for effter-
schreffne Umkostning paa for^{ne} Mølle anvend dette Aar som følger
Først giffuet Och bethalt 4 thømber Karle, som Arbeidet paa det
underste hiull Saauel och paa Silen, udi Dammen udi 7 Dage, huer
Karll paa Dagen 12 s. er och beløbet sig

Penge XXXI mrk.

Item giffuet och bethalt 2 Saug Karle vdi 4 Dage, huer omb Dagen
12 s.

Penge VI mrk.

Saauell Och giffuet for Attschillig Jern fang thill Møllen forbru-
gett

Penge VII mrk.

Des thill vidnisbiurd med Eegen hand Underskreffuen

Actum Hadersleffhus Phillippi Jacobii Anno 1634.

Georg von Alefeldt

Hans Møller

Egen hand.

Bilag 2.

Haderslev Amtsregnskaber 1696 - 97. M-film 43 313. R. A.

Von den neun Mühlen so nach ihro Mayt. allergnädigsten Resolution
de dato Copenhagen, d. 30 Junij, undt der Hochlöbl. Cammer ordre,
de dato Rente Cammer d. 26. Julij 1691, den itzigen Possesores als
welche die Höchstbietende gewesen, mit dem Beding, für ein gewissen
Taxt zu Erbfeste Eingethan worden, dass gedachte Possesores ihre
selbst aus Eigenen Kosten, ohne Ihr Königl. Mayt. etwas dessfalls zu

beschweren, Im baulichem Stande unterhalten, auch wann ein Sterb-
fall vorgehet, Ein Gewisses an Recognition oder Festegeld, an die
Hiesige Amtstube Erlegen solle, alles nach Einhalt Ihro Königl.
Mayt. Resolution, undt der Hochlöbl. Cammer ordre, wovon copiam
de Ao 1690 sub No 4 Angelegt. Derdarinne gesetzte taxt ist:
Herefter følger de ni møller: Ultang. Brenduhr, Wargaard, Oster-
gaard, Tørning, Runde M., Brandrup M., Scherrebeck, Rüdning M.
Tilføjet: Diese Resolution vom 30ten Jnij Ao 1691 wovon copia
sub No 4 bey der Amtsrechnung de Ao 1690 befindlich. Jetztberühr-
te Resolution gehet zwar dahin, dass nebenspecificirte neun Müh-
len für diese Abgiff an die Müller zur Erbfeste Übertragen wer-
den sollen, Es ist aber am 28ten Februar Ao 1693 vom Cammer Colle-
gio ordre ergangen, dass sie nicht zur Erbfest, wohl aber auf der
Leute Lebenszeit gegen genugsame Caution für eine gewisse Abgiff
verheuret werden könnten.

Haderslev Amtsregnskab 1699 - 1700. M-film 43 314 . R.A.

Ao 1699 - Die Mühlen - Rundemühle ist laut Contract, so d. 29.
April Ao 1702 von der Rente Cammer approbiret, an Jes Schwensen
auf Lebenszeit verfestet. Speicies 12 Rthl.

Bilag 3.

Anno 1704 den 17de 7br. haver kongl. Maytts Commissaire of Huus-
foget Friderich Clüver med Mölleren Iwer Jensen af Bolderslev,
Tienner Manden Mads Nissen og effterskrevne 6 Mænd, Naflig Sogne-
fogden Hans Juhl af Gienner, Jörgen Jepsen af Meyselbiereg og Hans
Madsen af Stollig, været udj dend Kongl. Runde Mølle, og derover
denne Inventarium oprettet, huis Hans Kongl. Maytt deraf er tilbø-
rende, som befunden saaledes

Trende Fach Mølle-Huus, med Ries tillugt Rundt omkring hvortil be-
høves det samme dermed at reparere

2 Leider den ene 12 og den anden 9 Allen lang, og 2 Stenger á 8
Allen, og en 1/2 Allen udi Kanten;

En Qværn med 2 Skaanske Steen udi á 2 1/2 Allen Breed, og 5 tom
tyck, till Qværnladet fattes 2 Stenger á 3 Allen lang, 8te Toll
tyck, og 1/2 Allen breed; Toppladdet er udj Stand og Wand, og Bag
Hiulen deslige, savcl som Axelen, Hvilket Mölleren paa sin egen

Bekostning, og Hans Kongl. Maytt dertil givet tømmeret, har ladet giøre og forfærdige.

Wand Renden, Overløbet, og Demning forsvarlig, Möll Dammen er liden, og intet uden allermeste en tønde Korn, til en tid kand Baa-
le, forinden igien maae settes, og sankes til Wand.

Till Möllen ligger og hörer en liden Kaal og Hommel Gaard, og en Hauge Norden Möllen som kand eragtes for Land til 10 Skepper Sød og en Læss Høe, deriblandt ligger en liden Rörholm.

Alt forskreven tilhörer Hans Kongl. Maytt, dog haver Mölleren det paa sin Bekostning, og Hans Kongl. Mt. givet en deel Tømmer dertil, ladet bekoste og forfærdige.

Enken udi 6 Månds nærværelse er bleven tilspurdt, om noget mere, enten Jord eller andet, nogensteds var beliggendes, som Hans Kongl. Maytt tilhørte, hun det skulde sige, hvortil hun svarede ney.

Fremdeles staar paa Steden 7 Fag Sals Huus udi god tilstand, 8 Fag got Lade Huus og 1 Fag Port Huus tilhörer Mölleren eller Enken.

Saaledes udi Sandhed at være befunden Bekræftiges med egne Henders Underskrift.

Datum Runde Mölle ut Supra

I I S	Hans Juhl	Hans Matzen	Anders Hansen.
	Jörgen Jepsen	Laus Jepsen	Matz Hansen Matz Nissen

Weilen der Contrahent Marten Jessen seinem Künftigen Stief-vater Jep Nissen von Silhohl, die in Häuer habende Runde Mühle zu Überlassen sich genöthiget befunden, nachdem daran grosse Baufälligkeiten befindlich Und diese Überlassung zur Conservation der Mühlen gemacht folglich dadurch dem königl. Interesse nichts abgehet, Als wird hiemit concediret und erlaubt, dass vorgedachter Jep Nissen an statt des Contrahenten Marten Jessen die Mühle auf Lebens Zeit in Besitzt behalten solie und möge, und zwar Krafft eines zwischen ihnen errichteten Contacts de dato Boldersleben den 24ten Maii Anno 1708, als welchem Jep Nissen in allem eine(n) Genügen leisten muss, doch ist hiebey expresse ausbedungen, dass falls Contrahent Marten Jessen mit Tode für Jep Nissen abgehen würde, dieser sodann gleichfalls an der Mühlen keinen Antheil mehr haben, sondern solche an Ihr Königl. Maytt verfallen seyn

solle, zumahlen der Contract mit Marten Jessen geschlossen, also auch weiter nicht, als auf dessen Leben extendiret werden mag.

Hadersleben den 18 December Ao 1709

In Nahmen Ihr Hochgräfl. Excell zu Reventlau als
Amt Manns L. Dentzen

produciret auf dem Ries-Harder-Gericht den 21. aug. 1725.

I Ries.

er
Der 13. sept. 1751 foretaget copi af ovennævnte skrivelser.
(M-film 43 383 . R.A.)

- - - - -

Haderslev Amtsregnskab 1743. M-film 43 308. R.A.
Brøde og Fæste Register for Sdr. Rangstrup og Ries Herred 1742:
Marten Jessen i Nørby, har ofverladt uend hannem ad Dies vitae ofverladte saa kaldede liden Runde Mølle, til hans Broder Jes Jessen, forliget er icke alleeniste udferdiget paa dend urechte Sorte Stemplet Papier, mens endogsaa ey Confirmeret og Subscriberet af Øffrigheden fögl. allernaadigste Papier Forordning saa og imod Usance og Brug, og forestiller i det øfrigt til Höye Defudicatur om icke Conciipienten Herr Lorentz Fabricius i Löyt i föolge af Forordningen for at skrive Contracter og Forlig saa hannem ey Hvedkommer. med Penge Mulct Brøde anses.
(Kann nur als eine blosse Attestation bezeichnet werden).

Bilag 4.

Haderslev Amtsregnskab 1705. M-film 43 322 . R.A.

Kund und zu wissen sey Hiemit und Krafft dieses wasgestalt auf einkommender ordre der hohen Herren Directeurs Uber Ihr Königl. Maytt. Finances sub dato Copenhagen den 22ten April 1704 In Nahmen allerhöchstgedachter Ihr. Königl. Maytt Hochbestaltten Ober-Jägermeistern, General-Majoren dero Cavallerie und Amtmanns zu Hadersleben Herrn Christian Detleiff Grafen zu Rewentlaun Rittern, zwischen der Königl. Haderslebischen Amt-Stuben an einer, und Jar-

ten Jessen an anderen theil, wegen der durch Absterben des Müllers Jes Schwenesen in Ries Harde vacant geworden Kleinen Ronde-Mühlen, nachgesetzter Contract errichtet beliebt und geschlossen worden Nemlich Es bewilliget auf mehrhochbedachter Ihr Hochgräfl. Excellence zu Rewentlau gutgefunden, die Königl. Amt-Stube obermeltem Marten Jessen die Königl. Mühle zu Ronde also und dergestalt, dass Er dieselbe Zeit seines Lebens, mit aller Zubehör und Gebäuden nebst allen Recht und Gerechtigkeiten, wie solches von alters dazu gelegen, und weiter davon in der darüber errichteten und hiebei vorhandenen Inventaria enthalten ist, seiner besten und bequemsten Gelegenheit nach, nutzen geniessen und inne haben soll und möge, wie solche von seinem Vater Jess Schwennesen bis hiezu genützt und gebraucht worden. Dahingegen dann vorbesagter Marten Jessen sich verpflichtet, die bey der am 18ten April 1704 vorgewesener Licitation gebothene Vierzehn Rthl. Mühlenpension in Specie jährlich zu rechter Hebungszeit an der Königl Amt Stube zu bezahlen mithin auch bey der nechsten Feste-Dingung wegen dieser Mühlen an Feste-Gelder Sechs Rthl. an Ihr Königl. Maytt soforth ins Register zu erlegen, und folglich diese Ronde Mühle, zeit seines Lebens völlig in Baulichem Stande zu erhalten, auch alles was an Mühlen-Steine, Holtz und Eyssen Werck, auch andere Geräthschaft, wie es Mahmen haben mag, und zur Mühlen von nöthen, aus seinen und den seinigen Mitteln, ohne Zuthun Ihr Königl Maytt anzuschaffen, und damit beständig zu continuiren, gestalt dann, wann Marten Jessen etwann mit Tode abgehen, und die Mühle an jemanden hernach ausgethan werden sollte, es zu Ihr. Königl. Maytt besten, sowohl wegen der Recognition, als der Unterhaltung der Mühlen vom Nachfolger ebenmassen so weit zu halten seyn, und auch eine sorgsame Vorsichtigkeit sowohl mit Feuer und Licht, als auch dass bey einfallenden vielen Regen, die Frey-Schütten und die Dämmung wohl in Acht genommen und durch Verwahrlosung kein Schade veranlasset werde, von nöthen, und daher observiret und gebraucht werden muss; So verbindt sich mehrbesagter Annehmer dahin dass er selber, auch durch seine Leute, sowohl tages als Nachtes verantwortlich zu sehen, und zusehen lassen wolle, damit keine Vernehmung der Mühlen, oder durch brüche des Masses, durch sein und der seinigen Verwahrlosung erfolge, wiewohl eher alle casus mere fortuitis oder solche unglücksfälle, wofür kein Mensch kan, sowohl für die obbesagte selbige Conservation der Königl Mühlen,

als der Vierzehn Reichsthaler in specie jährlicher Mühlen-Pension, stellet dieser Marten Jessen in Mangell anderer Sicherheit a dato dieses Contract anzunehmen, alles was Er an Habseeligkeiten itzo hat, und noch hinkünftig erwerben wird, nichts ausbeschieden. Die Unterthanen als Mühlengäste, welche bis Dato zur Mühlen gelegen, sollen bey derselben, ohne alle Veränderung, bleiben und die gewöhnliche Mühlen-Dienst mit Führung der Erden zu der Dämmung und bey den Schleussen, auch des nöthigen Bau-Zimmers, und Behufige Hand-Arbeit, wann Sie in Zeiten durch den Mühlen-Inhaber oder dessen leute, dazu angesagt werden unaufhaltlich verrichten, bey ausbleiblicher Königlichen Brüchen und anderer willkührlicher Bestrafung, wann Sie ohne Ursache darin ungehorsam befunden werden, Schliesslich soll bey sich etwa eräugenden Sterb-Fall, diese Mühle von Marten Jessens Erben, nach geschener vorheriger Besichtigung von dem pro tempore Königl Hausvogt und dem diesem Contract beygefügt Inventario, an königl Gebäuden, und allen zur Mühlen gehörigen Pertinentien wieder ausgeantwortet und also dem Nachfolger, vermöge solches Inventarii völlig überliefert werden, jedoch dass dessen Erben wann Sie die Mühle wohl conserviren, und dem Bott, der ander, ratione der Häuer thun, treten wollen, dazu die nächsten seyn und bleiben, auch Ihren Mühlen-Contract gehörig suchen und cofirmiren lassen sollen sonder List und Gefährde, zu Urkund sind auf Ratification der Königl hochlöblicher Rente-Kammer hievon zwey gleichlautende Contracten verferdiget, von dem Königl Amtsverwalter Herrn Peter Heyen und Marten Jessen wohlwissentlich unterschrieben wovon nach erfolgte Approbation das eine bey der Haderslebischen Amt Stuben verwahrlich beygelegt, das ander aber dem Annehmer ausgefolget werden soll.

Actum Hadersleben den 12ten Sept. 1704.

Peter Hey

Marten Jessen

Nachdem vorbemelte Mühle auf ergangene ordre von 22ten April 1704 gehörig licitiret und ausgethan, Als wird Krafft Ihr königl Maytt aller gnädigst ertheilter Resolution von 25 Januarij 1700 dieser Contract hiemit approbiret.

Copenhagen auf der Königl Rente Kammer d. 14ten October Ao 1704.

I. N. Ahlefeldt

E. H. Dose

H. Rosenkrantz

I. Worm

D. Leth

I. Neve

Tomsen

Bilag 5.

Undersøgelseskommissionen for Maderslev amt 1708 - 15 (Film L.A.S)

Nörbye Marten Jessen 1/2 Hoff 1 Otting.
hat nicht gefestet.

Die Gebäude bestehen in 6 Fach Wohnhaus
9 Fach Scheune
3 Fach Hauswes. und ein Skorstein.

Auss Saath an Rogken 3 t.
Carsten 2 Schipp
Habern 1 t.
Buchw. 1 t. 4 Scipp.

Hat zwar mehr Land, so aber mit lieide bewachsen und wegen erman-
gelende Bedüngung nicht aus gebrauchen werden kan.

Heuwindung 4 Fuder

Gräsung zu 8 Kühe 4 Pferde.

Hat gegenwärtig 3 Kühe, 6 Stk. Jung Vieh, 2 Kälber, 9 Schaafe,
3 Pferde, 2 Füllen.

Keine Hölzung, als ein wenig krattbusch. Torf zur Notdurff.

Einschulden: Von obigen 3 Fach Haus geniesset er 1 R. Heuer.

Gibt dagegen ins Register:

Landgeld u. Dienstgld	8 R. 26 s.
Contribution	9 -
Magazinkorngld	1 - 5 -
Kirchengld an Loydt Kirche	1 -

Restanten: In sehl. Peter Hansen Zeit	19 R. 19 s.
Kofodten Zeit	3 - 21 -
Veste Ao 1696	3 -

199 R. 40 s.

Keine Particulaire Schulden

Giebt an als Zehenden: dem Pastor 4 Sch. Rocken
Der Kirchen 16 s.

Butterpflicht 9 mk., 4 Bröde, 10 Myer an Gelde 1 s. , so
der Pastor mit dem Capellan theilt.

Dem Capellan 1 Schip Garsten, 1 Gans, 2 Bröde.

Thut keine Hoffdienste, als nur Zäunen umb Törning.

Noter og henvisninger til: "Slægten fra Lille Rundemølle i Løjt
sogn".

1. Quellensammlung d. Ges. f. schl.-holst. Geschichte. 6. Bd. Kiel
1904. S. 213.
2. Haderslev Amtsstuearkiv, nr. 250, L.A.S.
3. Fotokopi, s. 114. L.A.S.
4. S-film 2610. R.A.
5. S-film 2658. R.A.
6. S-film 2662. R.A.
7. S-film 2621. R.A.
8. S-film 2665. R.A.
9. L.A.S.
10. S-film 2638. R.A.
11. Haderslev amtsregnskab. 1648/49^I, S-film 2643. R.A.
12. S-film 2671. R.A.
13. S-film 2672. R.A.
14. S-film 2698. R.A.
15. Haderslev amtsregnskab. 1633/34. S-film 2624. R.A.
16. Meddelelse fra lærer Jes Holdt.
17. Haderslev amtsregnskab. 1694/95. M-film 43 312. R.A.
18. Haderslev - - 1698/99. Ries- og Sdr. Rangstrup herre-
ders Fæste- og Brødereregister 1696. S-film 2695. R.A.
19. Haderslev amt. Nr. 14. Dekret og forhørsprotokol 1709 - 1710
L.A.S.
20. Haderslev amts regnsk. 1720. M-film 43 356. R.A.
21. M-film 43 356. R.A.
22. Nørborg Amts regnsk. 1730 og 1748. M-film 43 636 og M-film
43 643. R.A.
23. Als Nørre- og Egen herred. Skifteprotokol for Egen herred.
Retsbetjent nr. 1705. L.A.S.

24. Kontraktprotokol for Egen herref, Als Nørre- og Egen herred. Retsbetjent nr. 1684. L.A.S.
25. Aabenraa amt(stue). Afleveringer fra Kiel C II 1, nr. 155. L.A.S. Betreffend die Grosse Runde Mühle.
26. Haderslev amts regnsk. 1672/73. S-film 2681. R.A.
27. Haderslev amts regnsk. 1712. M-film 43 328. R.A.
28. Hans Madsen havde foruden sønnen Marten også en datter, Anna Hansdatter, der d. 8. nov. 1648 i Ø. Løgum blev viet til Mikkel Matzen af Gjenner. Anna døde i 1659 og begravedes d. 30. dec. i en alder af 44 år. Hun var altså født ca. 1615. Mikkel Matzen giftede sig 2. gang d. 7. dec. 1662 med Maren Wollesdatter af Gjenner. I ægteskabet med Anna Hansdatter fødtes datteren Karen i 1656, døbt d. 15. maj.
29. a.(fortsat) Jes Martensen blev 1740 gift med Kjesten, født ca. 1715, død 1790, datter af Jes Boysen, Dyrehave (Løjt) og Ellen Chrestensdatter. (Jes Holdt: Gårde og slægter i Løft sogn. Aabenrå 1982).
- b. Jahan Martensdatter, født ca. 1717. Gift 1. gang med Nis Petersen Bossen, Vestre Tielsgård, Løjt Skovby, frmtl. søn af Peter Nissen Aubeck, sst. Gift 2. gang med Jes Jepsen Hellet, Sdr. Hellet (Kirkeby). Han var gift 2. gang med Bodel (1741 - 1784), datter af Hans Jessen og Ellen, vester Elberg,, Kirkeby.
Jahan døde i barselseng i 1763, 46 år gammel. Jes Jepsen Hellet druknede mellem Løjt og Als d. 24. april 1784, og hans hustru, Bodel, døde 14 dage derefter d. 7. maj, ifølge overleveringen af sorg (Jes Holdt).
- c. Bodel Martensdatter. Død før moderen (19. jan. 1771). Gift med Jes Duborg i Skovby.

DEN GAMLE MØLLERS LAGT PÅ EGENMØLLE.

I. HANS CLAUSEN MØLLER. (VI - 52).

Hans Clausen var møller på Egen vandmølle fra 1663 til 1700. Han døde i året 1700⁽¹⁾.

D. 18. nov. 1673 nævnes han i Sønderborg toldregnskab. Da sendte han 14 tønder rug til Flensborg og betalte 14 sk. i told.⁽²⁾

Foruden møllen havde Hans Clausen en gård i Egen, som han havde overtaget efter foged på Østerholm, Jørgen Christensen, med hvis datter han var gift 1. gang. Onsdagen d. 1. juli 1668 begærede Jørgen Christensen Foged skøde på en bondegård i Egen, som han for nogle år siden havde overtaget som øde bol.⁽¹⁷⁾

Jørgen Christensen Foged døde i 1676, og hans arvinger var da: Sekretær Böhme, Østerholm, Jørgen Errebo (Ærøbo) i Egen og møller Hans Clausen i Egenmølle. De fik hver en søsterlod, og må derfor enten have været søsterbørn af Jørgen Christensen eller gift med døtre af denne. Gården overtoges af Jørgen Ærøbo, der 1685 overlod den til Hans Clausen. Da han overtog gården betalte han de øvrige arvinger ud. Sekretæren fik som sin søsterpart 144 mark courant, og Jørgen Ærøbo var blevet tilstrækkelig "fornøjet", hvorfor herredsfoged Jens Lassen d. 16. juni 1686 på Egen herredsting kunne udstede et lovformeligt skøde til den ærlige og velforstandige mand Hans Møller udi Egen.

Om Hans Clausens tid på gården mindede endnu i Chr. Knudsens tid et gammelt egebord i gårdens køkken, hvor der stod "H.C.M. Anno 1667".

20. febr. 1687 bevilligedes "nådigst", at et øde bol i Egen blev fordelt mellem seks bønder og Egen mølle. Af afgifter skulle mølleren betale dobbelt så meget som de andre, idet en fjerdedel af bolet blev overtaget af møllen.

Den 4. nov. 1694 blev møllen af hertug August overdraget Hans Clausen til arv og ejendom, imod en årlig betaling af 60 rdl. på aantestuen. Brevet er enslydende med de andre mølleres: Møllen skal holdes i god stand af møllerens egne midler, således at hertugen kan være tilfreds med hans bygninger, og at de mølleren tillagte møl-

legæster intet skulle have at klage over. Skulle han selv eller hans efterkommere være skødesløse i denne henseende og forsømmelige med hensyn til betalingen, skulle de ikke blot erstatte al skade, men også miste deres privilegium. Til gengæld vil hertugen, at samtlige bols mænd, kådnere og indester i det hele sogn Egen og byen Helved ikke skal lade male hos nogen anden end Østerholm mølle og møllen i Egen, "under straf af vor unåde". Mølleren har ret til at møtte af enhver tønde eller skæppe med anvendelse af det ham bestemte mål. Ligeledes skal der tilkomme ham en vis del af møllepengene, som amtsforvalteren årligt hæver, hvilket kan afkortes i hans forpagtning. Da samtlige møllere har klaget over, at de har vanskelighed ved at skaffe det store svære træ, som er nødvendig til bjælkeværk, har hertugen bestemt, at dette hvad enten det er bøg eller eg, må blive udvist af hans skov; men arbejdet med at gøre det til rette skal møllerne lade gøre på deres egen bekostning, hvorimod enhver møllers egne gæster skulle være skyldige at køre sten og træer til møllen, og ligeledes være ham behjælpelig med at grave siler og dæmninger og andet svært arbejde. Møllegæster til Egen vandmølle var 40 bol, 10 kådnere og 8 indester i Egen, Dyndved, Sjellerup og Guderup.

I 1697 solgte Hans Clausen Møller et stykke jord til Johan Hinrich Farver. Denne ansøgte om tilladelse til at bygge et hus der, således at han i nødstilfælde havde lov til at belåne og sælge det. Det blev bevilliget d. 7. marts 1697 på Østerholm. Johan Hinrich Farver havde allerede d. 22. okt. 1692 på Østerholm fået udstedt bevilling til at drive farveri.

Om farveriets videre skæbne se: Slægten fra Ketting og Stevning, s. 5.

I anledning af at Hans Clausen overlader vandmøllen til sin ældste søn, Claus Hansen, fornyes koncessionen d. 23. april 1696.

Hans Clausen var to gange gift:

1. gang gift med en datter af Jørgen Christensen, foged på Østerholm.
2. gang gift med Mette, der døde i Egenmølle 1717 og begravedes d. 23. mæj.

I 1705 var Mette Møllers, salig Hans Møllers enke, to gange citeret for retten, men var ikke mødt, hvorfor hun fik en bøde på 24 sk. (4)

Før sin død havde Hans Clausen Møller aftalt med Thomas Thomsen fra Himmark, at denne skulle have en af Hans Clausens døtre. Der blev affattet et dokument desangående: (5)

Jeg underskrevne Hanss Clausen Møller i Igend
bekjender hermed at jeg med velberaad hu og sind
bevilliger og samtycker at jeg Till sin Tid Nembl.
efter 5 Aars vorløb efter denne dato vill overlade
Thomas Thomsen af Himmark min Bondegaard med dend
vilkor at hand schall Echte En af hans Døtter og
efter et Aars vorløb, da Thomas schall faae at vide
huilcken af Hans Møllers Døtre hand schall hafue
og da giffue hende til Medgift som som forsvl. kand
være, etc, etc.

Dündet d. 16. 4. Ao 1699.

Hans Clausen Møller

Thomas Thomsen

Hans Clausen Møller bestemte tillige, at det nye hus, han havde bygget ved møllen skulle overlades hustruen, samt et af deres børn at bebo uden betaling til bondegården i Egen (huset var bygget på dens jorder).

Den 12. marts 1700 blev der holdt skifte efter Hans Clausen Møller i Egen i den bondegård, som Thomas Thomsen af Himmark imidlertid havde overtaget.

Der var foretaget vurdering af besætning, redskaber, korn og indbo til en samlet sum af 240 rdl. 10 sk.

Sal. Hans Møllers efterlevende enke, Mette Hanses, skal til aftagt for sig og sin søn "saa længe Gud sparer dennem Livet" have det nye hus ved møllen, som den salige mand har ladet bygge, dog med den condition og aftale: overlever sønnen, Hans Hansen, moderen, skal han være pligtig at give den som besidder hans salige faders bondegård i Egen en rigsdaler årlig.

Thomas Thomsen, som antager bondegården, lover at give Mette Hanses et stykke jord, der skal pløjes, samt græs til 2 køer.

Hans Jørgen Arøbos aftagt på gården sikres. (6)

Børn:

1. Anne Kiestine Hansdatter.

Anne Kiestine Hansdatter^{var} født ca. 1685 på Egenmølle og døde i Stolbro, Egen sogn, 1742. Hun blev d. 19. søndag efter trinitat. begravet, 77 år gammel.

Hun var gift med Jacob Jørgensen Wrang, ejendomsbonde i Stolbro. Han var født 1665 og døde 1755, begravet 1. jan., 89 år gammel. Jacob Wrang blev anden gang gift med Maren Rasmusses fra Lavensby. Hun var født ca. 1685 og døde i Stolbro 1755, begravet onsdagen efter Dom. Invocavit, 70 år gammel.

2. Anne Marie Hansdatter.

Anne Marie Hansdatter var født d. 10. marts 1672. Hun døde i Egen i 1750 og begravedes Dom. Judica.

Hun var første gang gift med Thomas Thomsen fra Himmærk (jvf. ovenfor). Han døde i Egen i 1711 og begravedes Dom. 4. i advent.

Anden gang gift med Hans Nielsen, der var født ca. 1678 i Ketting og døde i Egen 1748, begravet 2. pindsedag, 70 år gammel. Han var søn af Niels Hansen Juulmand i Ketting.

Thomas Thomsen fik d. 8. febr. 1702 skøde på salig Hans Møllers ejendom i Egen.

Thomas Thomsen kaldes senere Thomas Møller. Han fik d. 12. okt. 1707 - "efter underdanigst supplication" - bekræftigelse på de friheder, der var givet til gården d. 12. dec. 1685.

D. 27. febr. 1714 holdtes der skifte og deling efter salig Thomas Thomsen i Egen. Efter fradrag af omkostninger vurderes boet til 287 rdl. De blev delt i fire parter, hvoraf moderen tog en sønpart, 71 rdl. 36 sk., den ældste søn, Hans, 71 rdl. 36 sk., den yngste søn, Peder, 71 rdl. 36 sk., den ældste datter, Anne Marie, og den yngste datter, Anne Thomsdatter, tilsammen en broderpart, 71 rdl. 36 sk.

Børnenes penge skulle blive stående hos deres stoffader uforrentet til børnene blev 16 år.

Stiffaderen, Hans Nielsen, og moderen Anne Marie lover at ville give drengene en seng, en kiste, en disk (bord), tre kobberkar, en gryde, to kedler, og pigerne hver 2 senge, 2 kister, et skrin og en disk, 4 kobberkar, to gryder, 2 kedler, når de bliver myndige og "deres gode lykke kan falde".

For den ældste datter, Anne Marie, er provsten hr. Johannes Brand formynder, for den ældste søn, Hans, Marius Foged på Østerholm, for den yngste datter, Anne, Hans Christensen, Egen, for den yngste søn, Peder, stiftfaderen.

Ifølge Nørborg amts regnskab, bøderegister for Egen 1733/34, fik Hans Nielsen i Egen en bøde på 16 sk., fordi han havde "injureret" Hans Hansen Müller ved Egen mølle (svogeren).⁽¹¹⁾

Børn:

a. Anna Maria Thomasdatter.

b. Hans Thomsen.

c. Anne Thomasdatter.

d. Peder Thomsen, født ca. 1709. Død 1776, begravet 11. dec., 67 år gammel.

Han fik 6. okt. 1738 skøde på sin sal. fader Thomas Thomsens bondegård i Egen.

Han er muligvis identisk med den Peder Thomsen, der bliver gift med Dorthe Sofie Ebertsdatter af Lysabild fredagen efter Dom. 4. p. trinitat. 1740.

D. 31. okt. 1771 overlader ejendomsbonde Peder Thomsen på grund af alderdomsskrøbelighed og den forestående udskiftning sin bondegård til ungkarl Hans Christensen i Egen.

Hans Christensen var gift med en datter af Peder Thomsen.

3. C l a u s H a n s e n M ø l l e r. (VI - 26).
Claus Hansen Møller var født ca. 1676 på Egen vandmølle og døde sst. 1739, begravet 7. juni .

v. II.

4. H a n s H a n s e n M ø l l e r.

Hans Hansen Møller blev født ca. 1688 på Egen mølle og døde i kroen ved Egen mølle 1739, begravet fredagen efter Dom. 4. p. trinitat. Den 18. søndag efter trinitat. blev han gift med Metta, født ca. 1699, død ved Egenmølle 1737, begravet søndagen septuagesima, 40

gammel.

Det blev bestemt af faderen, at Hans Hansen Møller efter moderens død skulle bebo det for hende opførte hus på livstid. Efter hans død skulle huset nedbrydes. Til bondegården på hvis jord huset var bygget, skulle han efter moderens død betale 1 rdl. årlig.

Thomas Thomsens søn, Peder Thomsen, beklagede sig over, at huset ikke var blevet nedbrudt, ligesom han ikke fik betaling for huset. Han opgav dog sagen for ikke at sætte sig i for store omkostninger ved proces. (7)

Hans Hansen Møller for til søs og ofrede, ifølge Chr. Knudsen, gerne hvert år fra 1709 til 1721 ved sin hjemkomst en lille gås til præsten.

Han blev senere kromand. Efter hans død fortsatte huset med at være kro, til tider også høkeri. Det er begyndelsen til Egenmølle kro. Hans Hansen Møller havde flere børn, deriblandt Nicolaj Hansen Møller, der var født ca. 1725, og som døde i 1766, begravet 20. søndag efter trinitat., som tjenestekarl hos sin slægtning Peder Thomsen i Egen.

Dom. Quasimodogen. 1709 døbt i Hørborg et barn ved navn Lette, datter af Kistin Marquartsdatter, der var blevet besvangret af Hans Møller i Egenmølle.

Kroen blev efter Hans Møllers død overtaget af Christian Frost, der tillige var kromand i Svenstrup.

1765 havde Niels Kromand kroen. Niels Nielsen Kromand døde i 1791, 62 år og 4 mdr. gammel.

Den 5. jan. 1787 blev Jørgen Krogh af Hundslev, søn af skolemester Jørgen Hansen Krogh (VI - 10), viet til Anne Kathrine Nielsen, datter af kromand Niels Nielsen ved Egenmølle.

I øvrigt se afsnittet: "Krogh-slægten fra Notmark sogn".

II. CLAUD HANSEN MØLLER. (VI - 26).

Claus Hansen Møller var født på Egenmølle ca. 1676 og døde sst. 1739, begravet d. 7. juni, 63 år gammel.

Han var gift med Dorthe, der var født ca. 1677 og døde på Egenmølle 1747, begravet d. 19. marts (Dom. Judica), 70 år gammel.

Claus Møller overtog møllen efter faderen og betalte som denne 60 rdl. årlig i afgift af møllen. De andre møllere i amtet betalte kun 20 - 30 rdl.

I Nørborg amts regnskab for 1730⁽⁸⁾ henvises til arvekontrakt af 30. juli 1727.

Som så mange andre møllere havde han besvær med møllegæster, der fik malet på andre møller. 1707 fik Hans Clausen i Guderup, Jøb Tran og Matz Jürgensen sst., Christen Matzen og Christen Julmann i Egen, samt Christen Jacobsen i Sjellierup bøder på 12 sk. hver, fordi de mod forbud havde ladet male på andre møller end Egen mølle.⁽⁹⁾

1718 blev der pålagt møllere, smede, skippere, kromand og unge mænd en afgift til fordel for genopbygningen af den afbrændte lædegård Hjørtsspring. Claus Møller måtte betale 2 rdl. Det samme betalte Hans Møller, kromand ved Egen mølle og farveren Johan Farber sst.⁽¹²⁾

1705/06 brændte Egen vandmølle⁽¹²⁾

1703 havde Claus Møller 5 svin på mast for 2 rdl., 1702 5 svin sammen med moderen, Hette Møllers, svogeren Thomas Thomsen i Egen havde 1702 5 svin på olden⁽¹²⁾.

1701 købte Claus Møller en bøg til 4 rdl. 24 sk. og en eg til 3 rdl. 16 sk., samtidig fik moderen Hette en eg til 2 rdl. 32 sk. 1702 fik Claus Møller en eg til 2 rdl.⁽¹³⁾

Claus Møller optræder nogle gange i bøderegistrene. I 1714 har han drevet en hest på stubbene og 2 heste på eftergræsningen, hvortil han ikke var berettiget. Han får en bøde på 1 rdl.⁽¹⁴⁾

1718 havde han været i slagsmål med Hans Matzen og Hans Nielsen (svogeren). Hver af dem måtte betale 24 sk. Helligdagsfoged ("Fröger") Peter Jørgensen havde ikke bemærket det.⁽¹⁵⁾

1719 havde han skældt Peter Jørgensen i Egen ud. - 24 sk.

Samme år havde han opløjet en fure af svogeren Hans Nielsens rugesød - 1 rdl.⁽¹⁶⁾

1720 havde Claus Møller skældt Steffen Clausen ud - 32 sk.

1733 havde Claus Møller slået sin svoger Hans Nielsen i Egen.

Børn:

1. An Clausdatter (VI - 13).

An Clausdatter blev født ca 1707 på Egen vandmølle og døde sst. 1768, begravet d. 24. april, 3. påskedag.

Hun blev ca. 1729 gift med Hans Jessen Møller (VI - 12), født d. 8. okt. 1687 i Løjt sogn, død på Egen mølle d. 8. jan. 1759.

I øvrigt se afsnittet: "Slægten fra Lille Rundemølle i Løjt sogn".

2. M e t t e C l a u s d a t t e r.
Mette Clausdatter blev født ved Egenmølle i 1711 og døbt Dom.
25. p. trinitat.
Død sst. 1738, begravet Dom. 21. p. trin., 27 år gammel.
3. N. N., født 1714, døbt Dom. 24. p. trin.
Formentlig død spød.
4. N. N., født 1718, døbt Dom. 18. p. trinit.
Formentlig død spød.

Bilag.

Nordborg Amts regnskaber 1745 - 46. H-film 43 642. R. A.

Copia. Wir Frederich der Vierte von Gottes Gnaden König zu Dänemark, Norwegen, der Wenden und Gothen, Hertzog zu Schleswig, Holstein, Stormarn und Ditmarschen, Graf zu Oldenburg und Delmenhorst, Thun Kund hiemit . Nachdem unser Unterthan und Müller der Mühle zu Ecken im Amte Sonderburg Claus Hansen die vormahls über den Erb - Pacht - Contract sothane Mühle ertheilte und folgende gestalt lautende fürstliche Confirmation, als "Von Gottes Gnaden Augustus Erbe zu Norwegen, Hertzog zu Schleswig, Holstein, Stormarn und Ditmarschen, Graf zu Oldenburg und Delmenhorst p.: Geben hiemit zu Wissen, dass wir auf unterthänigstes Ansuchen Hans Clausens Unsers Müllers in Ecken, gnädigst zu finden, das er seinem Eltesten Sohn Clausen , die Mühle bey Ecken cum pertinentiis, abtreten und abgeben möge, wollen auch, dass gedachter Claus Hansen Sohn und seine Erben die gemelte Mühle erblich und eigenthümlich nach Inhalt dess seinem Vater Hansen darüber ertheilten Briefes und Begnädigung innehaben, gebrauchen und besitzen solle, allerdings wie sein Vater gehabt fol- dendergestalt lautend:

Von Gottes Gnaden Augustus Erbe zu Norwegen, Hertzog zu Schleswig, Holstein, Stormarn und der Ditmarschen, Graff zu Oldenburg und Delmenhorst p. Uhrkunde und bekenne hiemit vor Uns, Unsere Successores und Erbnehmer, dass wir aus wohldachtem Muht und erwegten Ursachen, Unsere Wasser Mühle zu Ecken mit allem Zubehör, wie sie jetzt ist und stehet, und wie sie die gantze Zeit über ist genützt worden, dem darinwohnenden Müller Hans Clausen und seinen Erben erb- und eigenthümlich übergeben haben, übergeben sie demselben und seinen Erben auch hiemit erb- und eigenthümlich als und dergestalt, dass Uns er jährlich Sechszig Reichsthaler Pacht - Gelder in Unser Register liefern, und die Mühle im guten Stande mit Steinen, Eyssen, Zimmer, Holtz, Brettern, Dach und Fach unterhalten und von seinen eigenen Mitteln stets in solchem Stande hal-

te, dass Wir wegen der Gebäude und der Mühlen zu - Behör friedlich seyn können, mit der ihm zugelegte Mühlgäste, mit Fueg über sein Mahlen sich nicht zu beklagen haben, und auf solche Weyse soll ihm und den Seinigen die Feste, auf entstehenden Fall, erlassen sein. Würde er aber und die Seinigen hierinnen nachlässig, und in Zahlung der Pacht säumig erfunden werden sollen, er und die Seinigen nicht allein den Schaden ersetzen, sondern auch alles dessen, was in diesem Brief enthalten verlustig seyn. Dahingegen weilen gedachter Müller und seine Erben die Mühle in obgemeltem Stande von seinen eigenen Mitteln unterhalten, alles nöthige darzu anschaffen und auch die jährliche Pacht davon abtragen solle, wollen Wir, dass des gesamten Kirchspiels Ecken zugehörige Bohlsleute, Kätner, Innsten und Eingesessene, mit denen Iellwittern bey keinem andern Müller, wo auch sey, hinkünftig als bey ihm und dem Müller zu Osterholm sollen mahlen mögen, bey vermeydung Unser Straffe und Ungnade und Ersetzung des Müllers Matte, diess soll der Müller von jeder Tonne und Schip Korn nach advenant sein gewisses Maas Matte, und nicht mehr zu geniessen haben. Unser Korn solle er ohne einige Matte davon zu nehmen, zu mahlen schuldig und gehalten seyn, auch soll von denen Mühlen - Geldern, so Unser Amtsverwalter jährlich hebet, nach advenant seiner Pacht, sein Theil davon zu geniessen und zu empfangen haben, oder in Zahlung seiner Pachtgelder Kürtzen mögen, (Es betragen sich aber selbige nach Ausrechnung unsers Amtsverwalters jährlich 15 Rthl. 46 s.) Und weilen sich auch die sätlichen Müller in Unterthänigkeit beklagen, dass sie das grobe schwere Holtz, so zu Wäll-Bäumen, Rehl-Balcken und dergleichen vonnöthen, von ihren eigenen ^(Mitteln) unmöglich anschaffen könnten, haben wir in Ansehung, dass die Pacht ohne Abgang sonst völlig in Unser Register geliefert wird, ihnen hierinnen gnädigst Deferiret, doch also, dass Wir Ihnen dass grobe schwere Holtz, es sey Eichen oder Buchen wollen ausweisen lassen, die Arbeit aber als Hauen, zurechtmachen, soll ein Jeder Müller selber thun lassen, wiewohl eines jeden Müllers Mahl-Gäste sollen schuldig und gehalten seyn, die Steine und das Holtz zur Mühlen zu führen. Imgleichen dem Müller die Steine, Wäll-Bäume, Halsbalcken einzulegen, Sielen zu graben, Dämme zu schlagen, und was dergleichen schwere Arbeiten mehr sind.

Zu wahrer Urkund und mehrer Versicherung, haben wir diesen Brief eigenhändig unterschrieben, und mit Unserem Insiegel bestärket, So geschehen auf Unserem Hauße Osterholm d. 4ten May Anno 1694.

(1.3.) Augustus.

Dass dieser Unser gnädiger Wille und Meynung, solchem aber auch allerdings solle nachgelebet werden, solches bezeuget Unser Fürstl. Handzeichen und vorgeseztes Insiegel Geben auf Unserm Hauſſe Osterholm d. 23ten April 1696.

(L. S.) Augustus.

in originali eingeliefert, und darüber Unsere fernere allergnädigste Confirmation Behörig allerunterthänigst erbeten hat, dass wir solchem seinem allerdemühtigsten Gesuch in Königl. Gnaden statt gegeben und accordiret haben, confirmiren und bestätigen demnach den in obgemelter originaliter wiederum hiebey zurückfolgender Fürstlichen Contract in allen Puncten und Clausulen dergestalt und also dass der Impetrant und seine Erben bey dem geruhigen Gebrauch dieser Mühle ferner gelassen; dabey aber schuldig und gehalten seyn sollen die Mühle welche anitzo gantz baufällig seyn soll, bey Verlust der Erb-Pacht mit dem fodersahmsten auf ihre eigene Kosten, vorbeschriebenen massen in guten unsträflichem Stande zu setzen und jederzeit zu unterhalten, auch die Jährliche stipulirte Pacht der Sechzig Reichsthaler richtig abzutragen, nicht weniger bey veränderung der Regierung und wann ein neuer Possessor zur Mühle kömmt, hierüber jedesmahl eine nähere Königl. allergnädigste Confirmation zu nehmen, worauf sich Unsere beykommende Bediente und sonsten männiglich allerunterthänigst zu achten, Uhrkundlich unter Unserm Königl. Handzeichen und vorgedrükten Insiegel, Geben auf Unserm Schloss Fridenburg d. 30ten Julij Ao 1727.

(L. S.) Friderich R.

S. Güldenchrone S. Bartholin F. Ries.

Confirmation für Claus Hansen über den Erbpachts-Contract der Eckener Mühle im Amt Sonderburg.

/Bären.

1735 Wir Christian der Sechste, von Gottes Gnaden König
Harboe zu Dänemark, Norwegen, der Wendten und Gothen, Hertzog
zu Schleswig, Hplstein, Stormarn und der Ditmarschen.

Thun Kund hiemit: Demnach Unser Unterthan Claus Hansen, eine von Unsers in Gott Höchstsehligstruhenden Herrn Vaters Maytt Clorwürdigsten Andenkens unterm 30ten Julij Ao 1727 auf ihn über einen Erb Pacht Contract wegen der anjetzo unter Unserm Amte Norburg ge-

hörigen Eckener Mühle ertheilte allergnädigste Confirmation aller-
gehorsambst ein gesandt, und um Unsere nähere Bestätigung auf sei-
ne an Hans Jessen verheyrahtete Leibliche Tochter, Anna, wie auch
deren eheliche Leibes-Erben, allerunterthänigste Ansuchung gethan,
dass Wir diesen seinen allerdemütigsten Gesuch in Königl. Gnaden
deferiret und staatgegeben Confirmiren und bestätigen diesem nechst
obmentionirte Unsers Höchstseltigen Herrn Vaters Maytt allergnä-
digste Confirmation hiedurch ferner mit allergnädigst, dergestalt
und also, dass es dabey für vorgedachten Hans Jessens Ehefrau Anna
und ihre eheliche Leibes-Erben in allen Puncten und Clausulen un-
verändert gelassen, mithin dawieder weder etwas verfüget noch ver-
stattet werden solle. Wonach die Beykommende sich allerunterthä-
nigst zu achten .

Uhrkundlich unter Unserm Königl. Handzeichen und vorgedrükten
Insiegel. Geben auf Unserm Schlosse Friderichsberg d. 10ten Decem-
ber ao 1735.

(L. S.) Christian R.

F.F. Holstein Bornemann Thott.

Confirmation für Hans Jessens Ehe-Frau und ihre eheliche Leibes
Erben, wegen der Eckener Erb-Pacht-Mühle im Amte Norburg.

/Pauli.

Anledningens til kontrakternes fremlæggelse : Hans Jessen afkrøves
penge for svert træ fra de kongl. skove, nægter at betale under
henvisning til kontrakten - man giver ham ret, fejl fra skovvase-
nets side. Rentekammeret ønsker nærmere forklaring , resolverer.
at kontrakten skal ændres ved skifte på møllen.

Noter og henvisninger til: "Den gamle møllerslægt på Egen vandmølle".

1. Chr. Knudsens samlinger. Bd. XXX, s. 73. Det kongl. bibliotek. København.
2. Sønderborg - Nørborg amtsregnsk. 1673 - 76. S-film 2750. R.A.
3. Chr. Knudsens samlinger. Ed. X, s. 82. D. kongl. Bib. København.
4. Hertugdømmet Nordborgs Regnskaber. 1706/07. S-film 1370. R.A.
5. Chr. Knudsens samlinger. Ed. XIII, s. 76. D. kgl. bib. Københ.
6. - - - - - Bd. XIII, nr. 33. - - - -
7. - - - - - Ed. III, s. 113.
8. M-film 43 635. R.A.
9. Regnskab for hertugdømmet Nordborg 1707. S-film 1371. R.A.
10. - - - - - -1717/18. S-film 1374. R.A.
11. M-film 43 637. R.A.
12. S-film 1368. R.A.
13. Hertugdømmet Nordborgs regnskaber. S-film 1367. R.A.
14. S-film 1373. R.A.
15. S-film 1374. R.A.
16. S-film 1375 og S-film 1376. R.A.
17. Chr. Knudsens samlinger. Bd. XIII. Nr. 29, s. 102. Det kgl. bibliotek. Kbh.

S T A E G T E N F R A E L S T R U P .

I. HANS JACOBSEN (VI - 28).

Hans Jacobsen nævnes første gang 1717, da han ifølge et kirke-regnskab for Egen⁽¹⁾ får døbt et barn (Jacob Hansen) og betaler 2 mark og 2 sk.

1717 betaler han forbedelsespenge - 12 sk. Det hedder her, at han bor hos Christen Skrædder i Elstrup. Han var altså indest.⁽³⁾

Hans Jacobsen døde i Elstrup 1720 og begravedes d. 5. maj.⁽¹⁾

Ifølge Nørdborg amts regnsk. 1719/20 fik han en bøde på 24 sk., fordi han havde afhugget noget træ. Samme år købte han på arlig vis 2 bøge til 1 rdl. 6 sk.⁽²⁾

Hans Jacobsen var gift med Kirsten, der frømtl. var en datter af Christen Skrædder. Denne nævnes i kirkeregnskabet 1694 med et stollestade. Ifølge Nørbotg amts regnskaber 1718 var han "indest i eget hus" - "eine gantz geringe Wohnung ." Han er nævnt i græsningsregisteret for Østerholm i 1699, da han havde to køer på græs og betalte 2 rdl. 32 sk.⁽⁵⁾ "In tüder".

1700 havde han to køer i Elstrup skov til samme betaling, ligeledes i 1700.

Christen Skrædders kone døde i Elstrup 1719 og begravedes d. 4. juni.

Efter Hans Jacobsens død giftede Kirsten sig 2. gang ^{10. nov. 1720} med Jørgen Nissen, der var født ca. 1686, og som døde i Elstrup 1738, begravet d. 11. maj (5. søndag efter påske), 52 år gammel.

Jørgen Nissen nævnes 1730 i Nørborg amts regnskaber som "indest i eget hus".⁽⁴⁾ Han betalte 24 sk. i "forbedelse".

Han havde 1725 én ko i tøjr i Holm koppel. 1727 en ko i Lille-skov, i 1728 en ko i "Flemos" i tøjr og 1729 en ko sst. Hvert år til en pris af 2 rdl. 32 sk.⁽⁵⁾

Børn:

I fødte ægteskab:

1. J a c o b H a n s e n . (VI - 14).

Jacob Hansen blev født i 1717 og døbt Dom. 2. post trin.

I andet ægteskab:

2. N . N . , født 1721, døbt Dom. 15. post trinit.

II. JACOB HANSEN. (II - 14).

Jacob Hansen var født i 1717 (barnets navn ikke nævnt i kirke-regnskabet). Døbt d. 6. juni.

Han døde i Elstrup i 1759 og begravedes Dom. 4. post trinit.

Jacob Hansen var kådner i Elstrup, "bag dammen".

Han blev d. 6. jan. (helligtrekongersdag) 1742 i Egen gift med MARIE LAURIDSDATTER (VI - 15) fra Elstrup.

Hun var født der i 1710, døbt d. 2. nov., datter af indest i Elstrup Laurids (Lorentz) Clausen og An. Hun døde i Elstrup i 1771 og blev begravet søndagen Santate (26. april), 62 år gammel.

I øv rigt se afsnittet: "Laurids Clausen i Elstrup".

Det første barn, Kirsten, kom "for tidligt". Nørborg amts regnskab 1741/42⁽⁶⁾, civilbøderegisteret 1742, oplyser, at Jacob Hansen har besvangret Marie Lautzdatter og derefter giftet sig med hende. 8 uger derefter kom hun i barselseng. Ifølge kgl. forordning af 17. nov. 1738 idømmes de en bøde på 18 mark. Bøden bliver dog ikke betalt i første omgang, da Jacob Hansen har ansøgt kongen om eftergivelse af bøden. Ifølge regnskabet for 1743/44 har han dog betalt bøden med 6 rdl.⁽²⁾

Folk der boede på gadegrund eller havde noget indhegnet derfra måtte i Elstrup betale 8 sk. til "minde-øl". 18. nov. 1764 betalte Jacob Hansen bag dammen af en lille "gård" (d.v.s. have) foran huset 8. sk.⁽⁷⁾

Børn:

1. K i r s t e n J a c o b s d a t t e r. (VI - 7).

Kirsten Jacobsdatter blev født i Elstrup i 1742 og døbt d. 2. febr. Hun døde i Dyndved i 1797 og begravedes d. 30. april.

Hun blev d. 24. april 1779 gift med Jørgen Friderich Høller (VI - 6), født på Egen vandmølle i 1741 og døbt d. 8. jan. Død i Stevning d. 25. juli 1817. Kådner i Dyndved.

I øvrigt se afsnittet: "Slægten fra Lille Rundemølle i Løjt sogn".

2. A n J a c o b s d a t t e r .

An Jacobsdatter blev født i Elstrup i 1745 og døbt 2. søndag efter helligtrekonger. Formentlig død spød.

3. A n M a r i e J a c o b s d a t t e r .

An Marie Jacobsdatter blev født i Elstrup i 1748 og døbt 5. søndag efter helligtrekonger.

Gift 1768 med Per Andersen i Elstrup, født 1747, døbt lørdagen efter Dom. 6. p. trinit. Død i Elstrup d. 3. dec. 1806, 59 år gammel.

Han overtog kådnerstedet efter svigermoderens, Jacob Hansens enkes, død. Per Andersen var tømmersmand.

Børn:

a. Jacob Pedersen.

b. An Sohie Pedersdattet, født 1771, døbt 20. søndag efter trinitat., forml. død som barn.

c. Hans Pedersen, født 1775, døbt 4. søndag efter helligtrekonger.

d. An Sophi, født 1775, døbt 6. søndag efter trinit. forml. død som barn.

e. An Pedersdatter, født 1777, døbt Dom. Rogate.

f. Mari Pedersdatter, født 1779, døbt lørdagen efter Dom. 2. p. trinit.

g. Peter Hansen Pedersen, født 1780, døbt Dom. 25. p. trinitat.

h. Jens Pedersen, født 1787, døbt 11. søndag efter trinitat.

i. Kiesten Pedersdatter.

4. Laurids Jacobsen.

Laurids Jacobsen var født i 1753 og døbt Dom. 6. p. Epiphan.
Han døde 1754 og begravedes d. 21. april.

5. Mette Marie Jacobsdatter.

Mette Marie Jacobsdatter blev født i 1757 og døbt onsdagen
efter Dom. 1. i fasten - Invocavit.

Hun blev d. 5. pkt. 1793 i Egen viet til ungkarl Niels Chri-
stensen af Ørre i Jylland.

Noter og henvisninger til "Slægten fra Elstrup".

1. Egen præstearkiv Cd 1 . Regnskab for uvisse indtægter. L.A.S.
2. S-film 1375. R.A.
3. Hertugdømmet Nordborgs regnskaber 1699 - 1700. Weideregister
zu Osterholm. S-film 1366. R.A.
4. H-film 43 636. R.A.
5. Nordborg amtsarkiv. Forvalter Jessens regnskaber for Øster-
holm 1725 - 28, 1729 - 30. L.A.S.
6. M-film 43 641. R.A.
7. Chr. Knudsens samlinger. Bd. IV. Det kgl. Bibliotek. København.

L A U R I D S (L O R E N T Z) C L A U S E N I E L S T R U P .

I. LAURIDS (LORENTZ) CLAUSEN. (VI.-30).

Laurids eller Lorentz Clausen døde i Elstrup i 1753 og begravdes d. 2. febr.

Han var gift med AN (VI - 31), der var født ca. 1681 og døde i 1744, begravet 5. april, 63 år gammel.

Lorentz Clausen var indest. Han nævnes i forskellige indestregistre 1714, 1719 og 1730. 1714 boede han hos Frederik Christensen⁽¹⁾. Ved sin død i 1744 betegnes han som "blutarm" og bliver ikke ansat til "forbedelsespenge".⁽²⁾

1725 har han 3 får på græs i Sjellerup skov og betaler 1 rdl. 12 sk. derfor. 1726 2 får sammesteds til 40 sk.. 1726 to får til 40 sk. Samme år en ko i tøjlr i Bommerlund til 2 rdl. 32 sk.

1727 4 får i Sjellerup skov til 1 rdl. 3 sk.

1728 4 får sst. til 32 sk. 1729 3 får til 1 rdl. 32 sk.

1730 3 får til 1 rdl. 12 sk.⁽⁵⁾

Børn:⁽³⁾

1. Barn døbt Dom. 15. p. trinit. 1710.
2. Barn døbt Dom. 20. p. trinit. 1712.
3. Barn døbt Dom. 22. p. trinit. 1714.
4. Barn døbt Dom. Reminiscere 1717.
5. Barn døbt 1. søndag i advent 1718.
6. Barn døbt Dom. 23. p. trinit 1721.

En søn af Laurids Clausen var muligvis den Claus Lorentsen i Elstrup, der 1732 havde besvangret Catharina Lorentzdatter før brylluppet. På grund af hans ringe formue ansattes han kun til en bøde af 3 rdl.⁽⁴⁾

Noter og henvisninger til "Laurids Clausen i Elstrup".

1. Hertugdømmet Nordborgs regnskaber . S-film 1374. R.A.
2. M-film 43 641. R.A.
3. Egen præstearkiv Bd. 1. Uvisse indtægter. L.A.S.
4. M-film 43 637. R.A.
5. Nørborg amtsarkiv. Forvalter Jessens regnskaber for Østerholm 1725 - 28, 1729 - 30. L.A.S.